

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

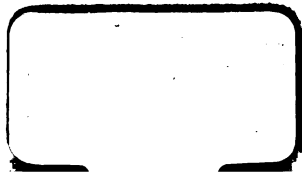
Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

Fröniker

Pontoppidan

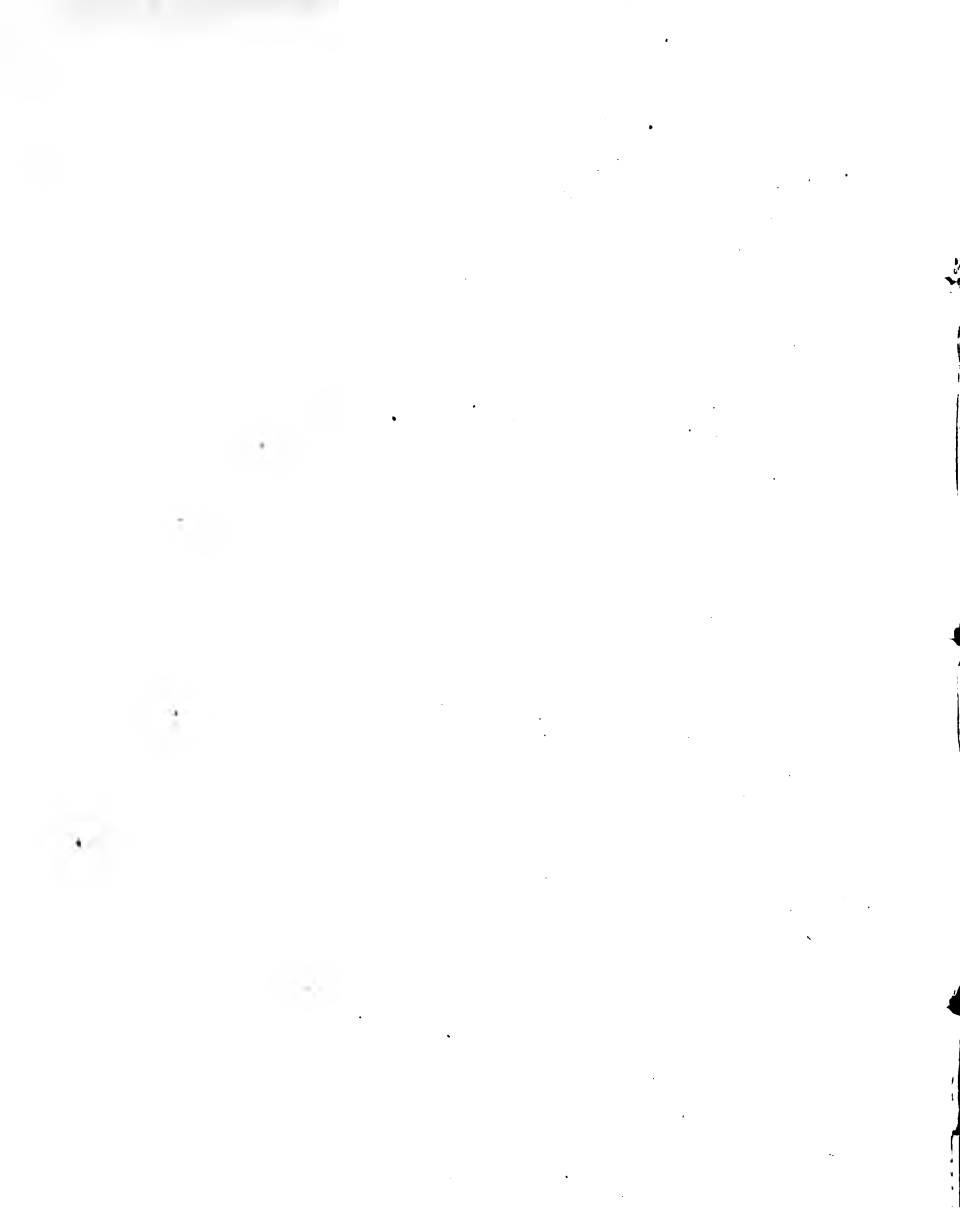
**Library
of the
University of Wisconsin**

**BEQUEST OF
JULIUS EMIL OLSON
1859 - 1844
PROFESSOR OF SCANDINAVIAN
1884 - 1890**

A
1400

J.E.O.

1891

Julius E. Olsen

Kroniker

af

Henrik Pontoppidan.

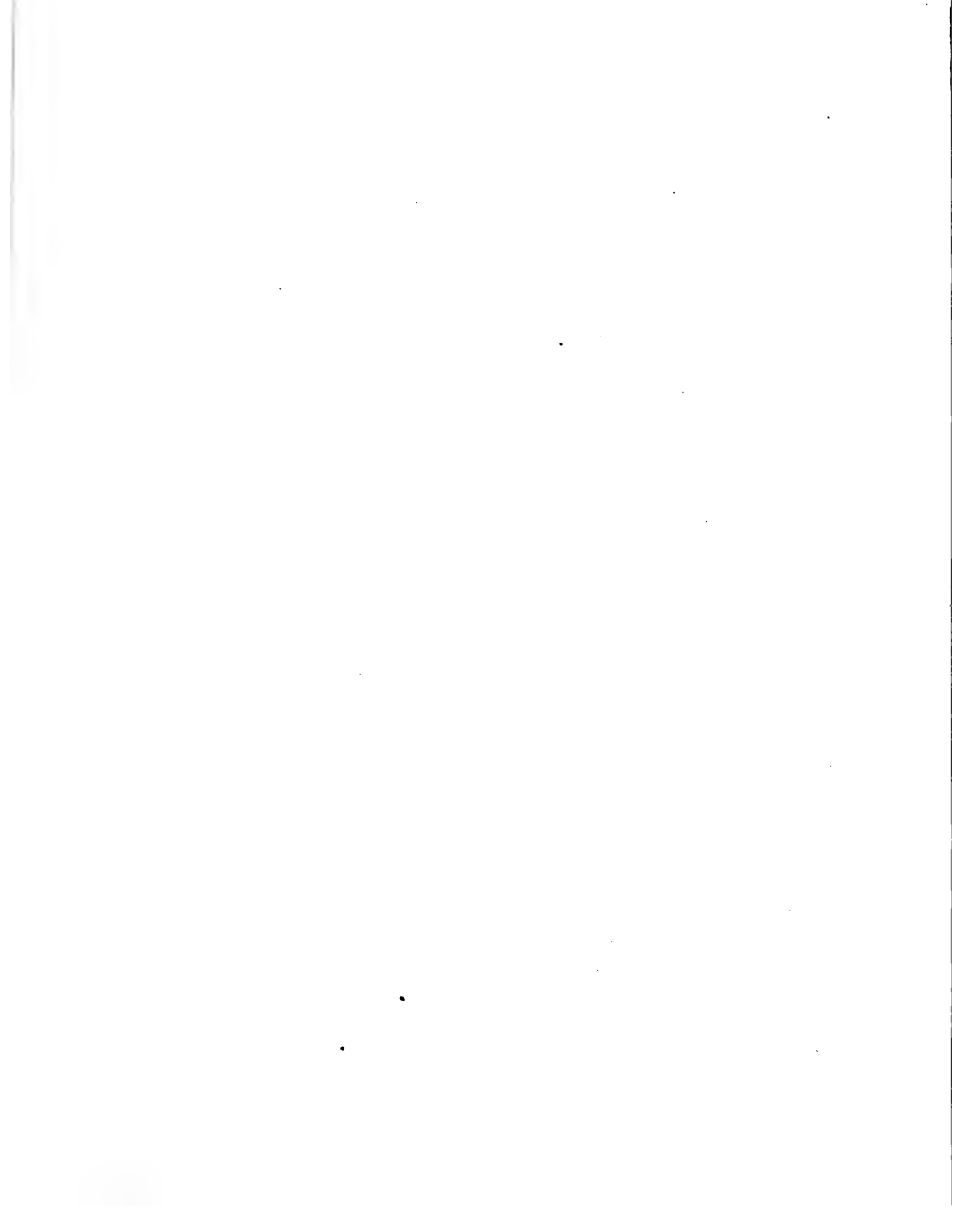

København.

P. G. Philipsens forlag.

Thieles Bogtrykkeri.

1890.

A
1400

623509

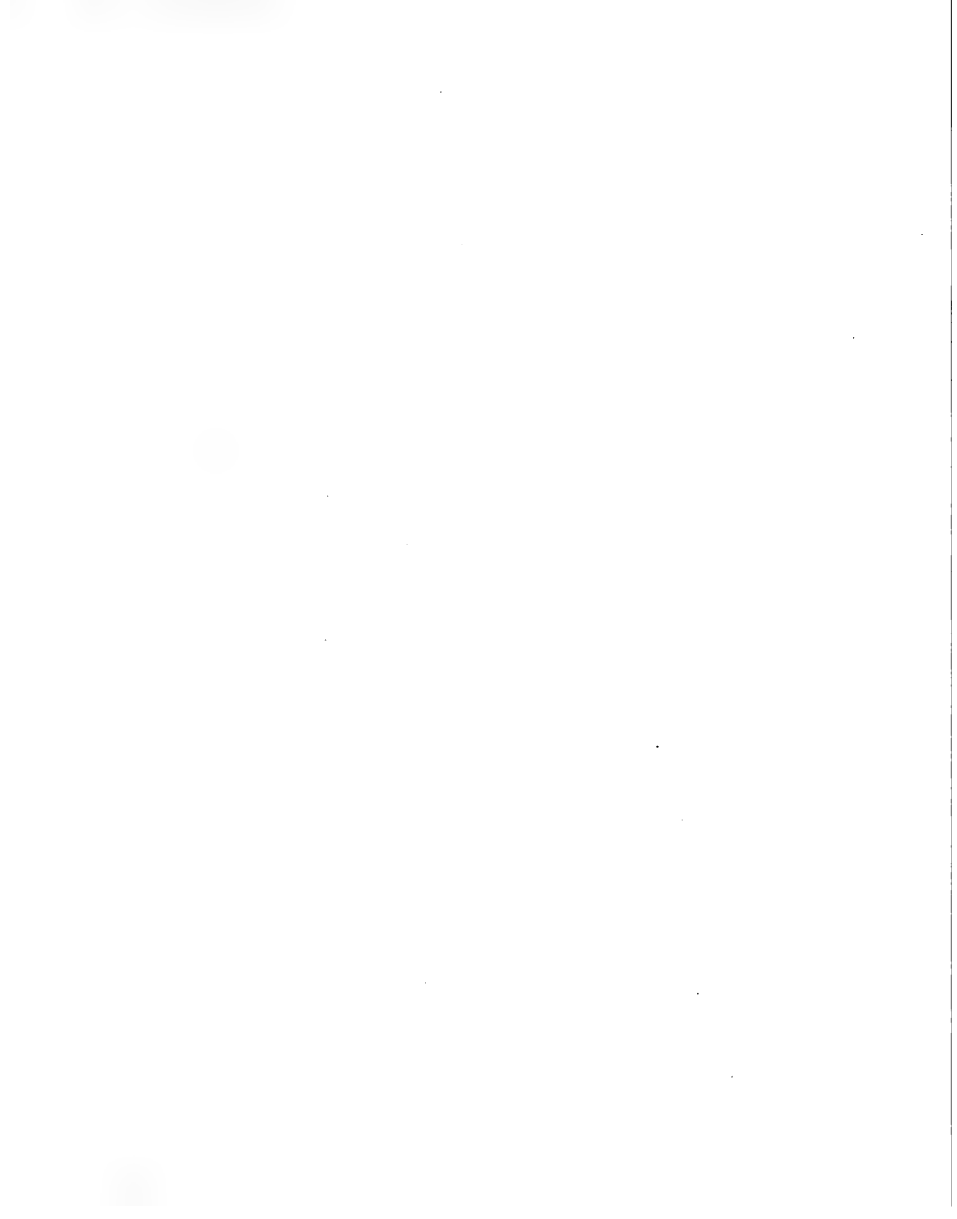
CO

111047 Olsen Card

Kroniker.

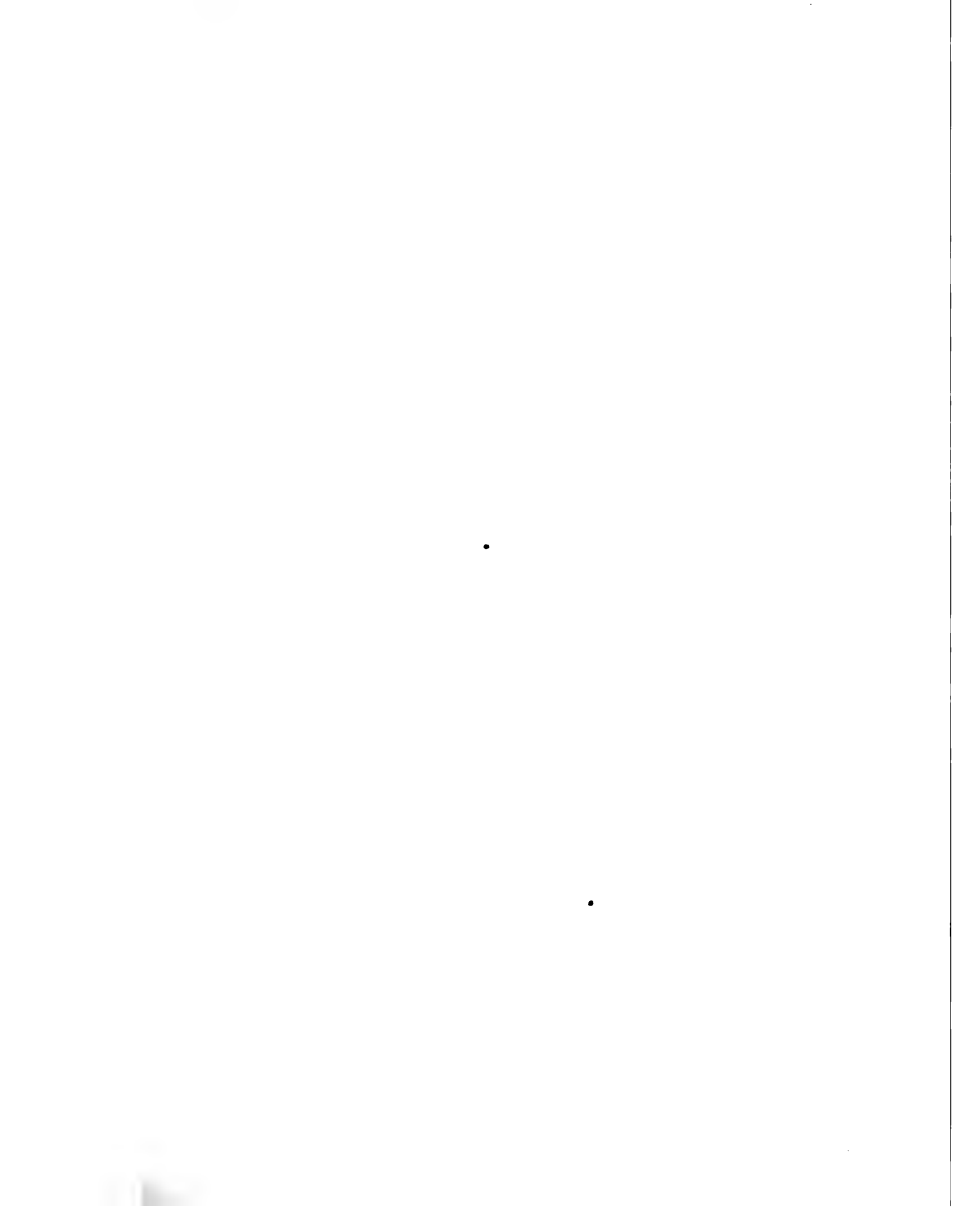

I*

Indhold.

	Side
Jorord	7
Menneskenes Børn	9
- Sct. Peders List	22
Den stærke Skrædder	27
Savfruens Sang	33
De Vises Sten	42
- Præsten og Serremanden	46
Grete Gaasepige	53
Digterliv	60
- Præstesæffen	69
Ungdom	76
forbandelsen	85
Svend Morgendug	93

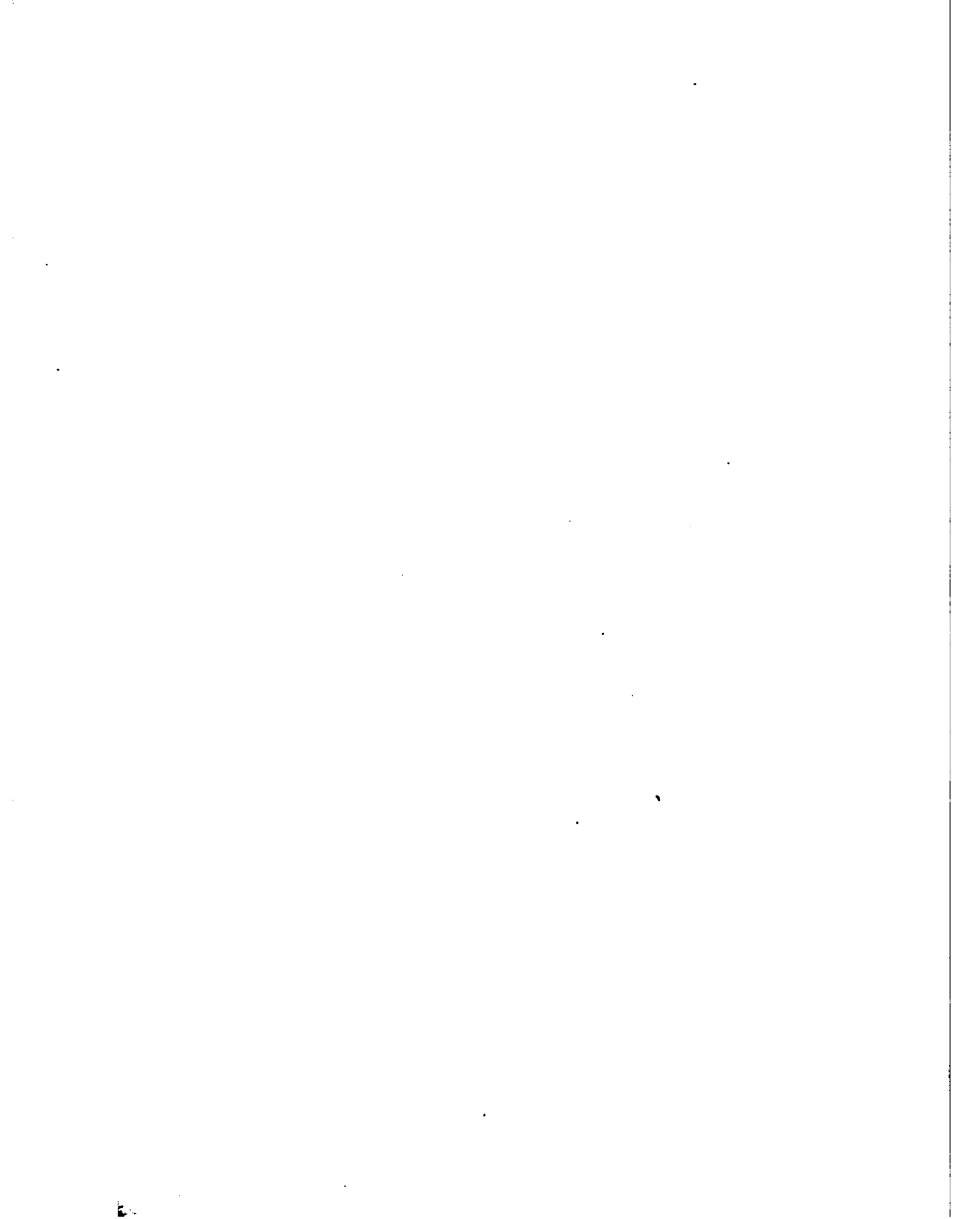
Sorord.

Dette er det første Sæfte af en større Samling Smaa-
fortællinger, Eventyr, Anekdoter — eller hvad man nu vil
kalde disse Smaating — hvis Udgivelse vil blive fortsat,
ifald det skulde lykkes mig at vinde Læsere.

I et Par af de her meddelte er der benyttet Træk fra
gamle, danske folkesagn. For de øvrige har forfatteren
det fulde Ansvar.

Septbr. 20.

S. P.

Menneskenes Børn.

En skyfri Sommermorgen blev to Mænd færgede over en bred og spejlklar Fjord.

Den ene var en statelig, frumbøjet Olding med et langt, gullig-hvidt Skæg, der i Lenderne var næsten grønt af Ælde. Han sad med begge de knoklede Hænder hvilende paa Haandtaget af en Stav og stirrede ubevægeligt frem for sig under de bukkede Bryn med et uudgrundeligt Blik.

Den anden var baade yngre og meget mindre af Væxt. Han havde et pluskæbet, rødsprængt Ansigt med to Totter sort Kindskæg under Ørene og store, mørkeblaa, hvælvede Briller for Øjnene.

Begge vare de fattigt klædte i gamle sorte Klæder, havde store, bredskyggede Hatte paa So-

vedet og en Vopdugstransel over Kyggen. I det hele lignede de noget midt imellem en Haandværks-svend og en omvandrende Missionær.

Det var Vorherre og Sct. Peder.

Særgemanden, en bjørnebred, rødskægget Sjord-fister, stod oprejst i Bagstavn af Baaden, som han førte frem gennem det blanke Vand ved Hjælp af en Drifkeaaare, mens han med et Smil betragtede de to løjerligt udseende Fremmede.

„Sanden, om jeg kan faa i mit Ho'ede, hvad I vil derover for, go'e Mænd,“ genoptog han en nylig afbrudt Samtale. „Som jeg siger jer — der er ikke andet end forbandet Død og Djævelskab derovre. Ikke har der været saa meget som en Taare Regn i fem Guds Maanedes, saa I kan da begribe, hvad for en Klendighed I kommer til. Om I derfor vil lyde mit Raad, saa vær ikke saa storpaændes og vend heller Næsen en anden Vej — for ellers kommer I kanske til at ligge med den i Vejret, før I faar læst over paa jeres Sadervor. De freperer derovre baade Nat og Dag saa hastig som Fluere i Frost, og ikke

er der saa meget som en Skillingskringle at faa i hele Sognet."

"Ja, saa passer det just for os at komme derover," svarede Sct. Peder; han sad med Hænderne paa Knæene og vuggede sig frem og tilbage, mens han figgede paaskøns over Brillerne. — "Saa trænger jo de Ulykkelige mere end ellers til Guds Ords Trøst."

"Sanden med Guds Ord, go'e Mand — dem bliver de Godtfolk sgu ikke fede af! Nej, Vorherre skal bare give dem en god Bløde Regn, saa kan han Pinedød spare sig sin Trøst."

"Nu taler du jo bespotteligt!" vedblev Sct. Peder strengt. Han havde hørt sin Herre sukke dybt ved Systerens Ord. "Tænk dog paa din evige Salighed, Menneske!"

"Min Salighed? Na! Den giver jeg syv Traad i en Høse, Sa'er! Naar Vorherre er af den Slags, at han kan lade Menneskene ligge og lide og pines værre end Ormekryb og af Dødsenshunger æde baade Kotter og Lus og deres eget Skarn — saa er han ikke den Mand, jeg har

anset ham for! Og jeg siger bare, at naar han kan have Sind til at bære sig saadan ad imod os det bitte Stød, vi lever her paa Jorden, — saa kan En sgu aldrig vide, hvad han kan hitte paa at pine og plage os med deroppe i Ævigheden."

Sct. Peder strede af hellig Harmes. Hans Ansigt var sprængrodt.

Endnu beherskede han dog sin Vrede og sagde fromt og formanende:

"Lad ikke din Tunge forføre dit Hjærte, min Ven! Glem ikke, at din himmelske Fader kan høre ethvert af dine Ord."

"Saa—aa? Kan han det? Det troer jeg ellers ikke noget paa. Jeg tænker nu, at Vorherre maa være mere døv end min gamle Spindemoster, siden han ikke hører alle de Jammerstrig og Bønner, der sendes op til ham i disse Dage. Eller kanske han putter et Par Bomuldsstykker i Ørene for ikke at høre noget. Det kan jo være troligt nok! For havde han bare saa meget Hjærte i Livet som en Sild, skulde han vel ynkes over al den Ælendig-
hed, han har lavet sammen her paa Jorden."

„Formastelige!“ raabte nu Sct. Peder og vilde springe op fra Toften, — men Vorherre lagde i det samme Haanden paa hans Arm og mumlede sagtmodigt:

„Stille, Peder!“

Saa sank Sct. Peder atter tilbage paa sin Plads og begyndte at bede sagte.

Lidt efter naaede Baaden Sjørbredden, og de to Vandringsemænd steg i Land.

*

*

*

Vorherre og Sct. Peder fulgte en Sti, der drog sig tværs igennem Landet, og de var ikke komne mange Skridt frem, før de rundt om sig saa' de uhyggelige Spor af Tørfens og Sungersdødens Ødelæggelser.

Paa de store, affvedne Marker var der ikke levnet et Straa. Det saa' ud, som om Ildsluer var gaaede hen over dem. Den fede Muld, der dækkede Jorden, laa hen som et tørt, rødbrunt Afslag, som ved det mindste Vindpust sattes i hvirvlende Bevægelse og fyldte Luften med et

Fvælende, melagtigt Støv. Gennem dette Støv skimtedes Solen kun som en stor, blodig Maane, og hele Landet var indhyllet i en brandrød Taage, saa man næppe kunde se hundrede Skridt omkring sig.

Spredt rundt om paa Markerne laa stinkende Nadsler af styrtede Kreaturer, — nogle allerede halvt sammensaldende Skeletter, blegede af Solen, andre med fire stive Ben i Vejret, opsvulmet Mave og dødningsgrinende Mund. Oven over flagrede Skolke af store, forpjuskede Fugle tavst omkring med blodige Sjer og matte Vingeflag.

Der høstes i det hele ingen Lyd. Det var, som om hele Jorden strakte sig i den sidste, stumme Dødskrampe. Fra en ganske afbladet Skov slæbte en Ræv sig frem paa Bugen, med skabet Pels og Tungen hængende som et Stykke bleg Tarm ud af den ene Mundvig. Tre Skridt frøb den frem; saa vaklede den og faldt; — frøb atter tre Skridt, vaklede og faldt.

Omsider naaede de to Vandringmænd en Landsby, hvis Straatage var blevne ganske hvide

af Solen, og hvis Gadekær var udtørret, saa Bundens stive Ler havde slaaet dybe, gabende Kevner.

Her mødte dem et endnu uhyggeligere Syn. Mange af Hytterne stod allerede tomme, og gennem Døre og Vinduer bredte en forfærdelig Stank sig ud paa Gaden fra de ubegravede Lig, der laa derinde og raadnede op i Sengene. Fra andre Suse lød høje Smertenskrig, Jammer og Bønner. Flere Steder laa Folk midt paa Gaden og vred sig i de sidste Krampetrækninger — halv nøgne, mørkebrune Menneskefletter, bedækkede med Saar og Skarn. Ved et Hjørne laa en hel Klynge og strakte de matte Hænder mod Himlen, anraabende om Barmhjærtighed — Mødre med deres henvisnende Børn, Oldinge og unge Piger, hvis Hovedhaar Tørfen havde affvedet.

Da Oct. Peder saa' denne Elendighed og hørte disse tryglende Bønner, smeltede hans Hjærte, og han vendte sig mod sin Herre og sagde:

„Kære Mester! Vend din Vrede fra disse ulykkelige! Hør, hvor de angret og beder!“

Men Vorherre stirrede frem for sig med sit uudgrundelige Blik. Det var, som om han ikke hørte Sct. Peders Ord, — og de vandrede videre mellem uddøde Huse og halvt fortærede Menneſte-aadsler.

Tilſidſt kom de op til Kirken, hvis Malmflokker i de ſidſte Maaneder havde fimet Dag og Nat for at paakalde Herrens Naade.

Allerede uden for Indgangsdøren ſaa' de en ſammenſtimlet Skare af udhungrede Stakler, der havde ſlæbt ſig derhen paa Haand og Knæ for at ſlippe ind i Helligdommen. Men derinde var der fuldt helt op til Alteret, og Luften under de høje Svælvinger genlød af de ulykkeligeſ Anraabelſe og var mættet af Stanken fra deres Urenhed og Saar Det ſaa' ud, ſom om alle Kirkegaardens guſtne Døde var ſtegne op af deres henſmuldrende Kiſter og havde ſamlet ſig paa Kirkens Gulv. Fra alle Stoleſtaderne ſtraktes de viſne Knokkelarme mod Himlen, og i de dybe Øjenhuler græd de briſtende Øjne uden Taarer. Kun Præſten, der ſtod paa Prædikeſtolen, og Degnen, der

sad og sov inde i sit lukkede Stade, struttede af Sedme. Thi til Kirken havde alle bragt deres sidste Kande Most og ofret deres sidste Smile for at formilde Gud og bortvende hans Vrede.

Og Præsten tog sig en ny Pris, slog Næven i Prædikerpulten og raabte:

„Thi jeg siger Eder, I ugudelige! I frække! — saa længe I ikke giver Gud Herren alt, lige til Eders eget syndige Kød, skal den evige Sorbandelse hvile over Eder — —“

Men Sct. Peder ynkedes over denne Nød, og han vendte sig atter mod sin Mester og sagde:

„Herre! Herre! Søbarm dig dog over dem! Sør, hvor de angret og beder!“

Men Vorherre stod, som om han ikke hørte hans Ord; og mens Larmen af de ulykkeligens Bønner steg alt højere under Kirkebuen, saa' Sct. Peder ligesom et saligt Smil glide hen over hans Mesters Afsyn.

Da forfærdedes Peder i sit Hjærte, og han raabte:

„Herre! Herre! Er du den Miskundhedens

Gud, som du siger — da vis Barmhjærtighed her! Thi ellers troer jeg dig ikke længer og vil ikke tjene dig Hører du ikke, hvor de raaber? Søler du ikke deres blødende Anger?"

Da saa' Vorherre bedrøvet paa Sct. Peder og sagde:

„Peder! Peder! Nu taler jo din Mund som Særgemandens før. Men denne Gang skal din Vilje ske — thi din Tvivl vil jeg afvende, og du skal blive seende!"

Dermed forlod de Kirken; og da de havde naaet Toppen af en stor Søi udenfor Byen, opløstede Vorherre sine Sønder, — og se! — fra Horizonten steg store, sorte Skyer, og Solen formørkedes, og Regnen strømmede ned.

Og Regnen blev ved at strømme — —

*

*

*

I fire samfulde Uger strømmede Regnen ned over det udtørrede Land.

Da begyndte det først at grønnes nede langs med Moserne; Bække og Aaer gav sig til at

svulme, og Skoven stod nye Knopper. Snart pippede ogsaa Grønsværet frem rundt om paa Bakkerne fede Muld, som Sangersdødens Nadsler havde gødet; Lærkerne vendte tilbage, Stær og Trisk begyndte at fløjte . . . Da Høsten kom, stod det hele Land og bugnede af en Rigdomsfylde, hvortil man aldrig havde kendt Mage.

Paa denne Tid vendte just Vorherre og Sct. Peder tilbage til Egnen.

Overalt var man i travl Bestæftigelse med Indhøstningen af Himmelens rige Gaver, og paa alle Vejene mødtes de to Vandringsmænd af svingende Kornlæs med fuldbarmede Høstpiger og tykhovedede Karle, der lo og gantedes i Salmen.

Karlene løftede Brændevinsdunken højt i Vejret, idet de fo'r forbi, og skreg: „Skaal, I Gamle! . . . Skal det være en Go'taar?“

Men Pigerne rakte Armene ømt ud imod dem og sang:

„Kom, du søde, kys mig varm,
naar jeg ligger i din Arm!“

Men af ingen Mund hørtes Herrens Navn nævnet eller hans Gærninger lovspriset.

„Forstaar du nu, Peder?“ spurgte Vorherre.

Sct. Peder svarede ikke, og de gik ind i Landsbyen.

Her sad Konerne ude paa Stenflisen foran de smukke, nyopførte Huse, med trinde Patteglutter ved de mælkespændte Bryster, og drak Kaffe, sladrede, fjasede og lo. En stor, ny Kro var bleven bygget midt i Byen med Reglebane, Gyng og en stor Dansesal, i hvilken Værten allerede var travlt beskæftiget med Forberedelserne til det store Høstgilde, som en af Dagene skulde afholdes dér. En Flok drukne Mænd sad derinde i Skænkestuen og bandte og skændtes.

Men intet Sted hørtes Vorherres Navn nævnet eller hans Gærninger prisat.

„Forstaar du nu, Peder?“ spurgte Vorherre.

„Herre!“ hviskede Sct. Peder og saa' mod Jorden.

Tilslidst kom de op til Kirken, hvor Malmflokkerne netop faldte Menigheden sammen til

Andagt og Guds Lovsytigelse. Men kun et Par frugtsommelige Koner og en Krøbling sad og halvsov inde i Stolestaderne; og Præsten, der stod paa Prædikestolen, og Degnen, der sad og nikkede sørgmodigt inde i sin lukkede Stol, saa' begge helt uhyggelige ud i deres spøgelseagtige Magerhed.

Og Præsten foldede sine Hænder og sukkede ud i den tomme Kirke:

„Thi jeg siger eder, Fære Venner — o, mine Fære Venner! — Herren forlanger intet, slet intet af Eder. Blot J ikke vil glemme ham, — blot J vil huske paa, at han er Eders ejegode, himmelske Fader — —“

Da de to Vandringmænd var komne ud af Kirken, sagde Vorherre:

„Nu, Peder?“

Da sank Sct. Peder hulkende til sin Mesters Sødde og kyskede hans Haand:

„Herre! Herre! — Tilgiv mig!“

Sct. Peders List.

Den Gang Vorherre og Sct. Peder vandrede her paa Jorden — Ingen véd, hvor længe eller kort det er siden — kom de en mørk og regnfuld Aften til en ensomt liggende Bondehytte, paa hvis Port de bankede med deres Stave for at hidkalde Folk.

Bonden listede ud med en Lygte og spurgte gennem Planterne, hvem de var, og hvad de ønskede.

Sct. Peder svarede, at de var vejfarende Folk, der vilde bede om Nattely i Guds Navn.

Saa aabnede Bonden tøvende saa meget paa Klem, at han netop kunde figge ud med det ene Øje.

„Sm!“ sagde han.

„Du skal ikke være bange“, vedblev St. Peder.
 „Vi er hverken Tyve eller Røvere eller Politi.
 Det kan du vel nok skønne, at vi er et Par fat-
 tige Haandværksvende, der gjerne vil ha'e Tag
 for Natten i Herrens Navn.“

„Naa saadan“, sagde Bonden og smilte polist,
 idet han aabnede alt mere. „Du ser mig ellers
 ikke ud til at lide Nød, min go'e Bro'er! Slæktet
 hænger dig jo ned ad Siderne som paa et af
 mine store Julesvin. Men din Kammerat dér —
 han ser mere sølle ud; han staar jo ligefrem og
 bævrer af Kuld', det gamle Liv. Naa — saa
 kan J da gaa ind og lægge Jer i Loen og strø
 for Jer med et Knippe Salm men va'er
 Jer med Ilden, om J har Svovlpinde hos Jer!
 For her er for Tiden et Helvede med Brandkom-
 missioner og alskens Dævelskab, saa En jamænd
 snart kan være ræd for at tænde under sin egen
 Sulegryde!“

Han førte dem ind i Loen, og da de havde
 spredt et Lag Strøhalm i et Hjørne af Lergulvet

og faaet et Par gamle Dækkener til at lægge over sig, bød han dem Godnat og luffede.

Sct. Peder, som i Lygteskæret havde set, at Muren var fugtig og skimlet, sagde:

„Sør, Vorherre! Læg du dig ind til Væggen, saa skal jeg lægge mig yderst; for kanske trækker det henne fra Døren. Du har gaaet lang Vej i Dag, saa du kan nok trænge til at have det lidt lunt og godt i Nat, Kære Vorherre.“

„Som dig tykkes, min Kære Peder“, sagde Vorherre godmodigt og lagde sig ind til den fugtige og kolde Mur.

Trætte af Dagens Besværligheder faldt de snart begge i Søvn og sov uden Afbrydelse langt ind i den lyse Morgen.

Da Bonden kom ind og saa' dem ligge dér og snue, blev han vred; og idet han med sin tunge Træskohæl sparkede til den Del af Sct. Peders Kødfulde Legeme, der stak udenfor Dækkenet, raabte han:

„Hejsa! I Dovendyr! Kan I se, I letter Jer.

Skal I ligge her og tryne til højt op paa Dagen!" —

*

*

*

Nogen Tid efter kom Vorherre og Sct. Peder igen en Aftenstund til den samme Bondehytte og bankede paa Porten med deres Stave for at bede om Nattely.

„Naa, er I dér igen“, sagde Bonden. „Ja, ja — vi har haft en stor Lykke her i Huset, siden I var her sidst — saa gaa i Guds Navn ind og læg Jer derinde i Krogen, som I kender.“

Da Vorherre og Sct. Peder var blevne ene i Loen, huskede den sidste pludselig den ublide Maade, hvorpaa han forrige Gang var bleven vækket her, og sagde derfor:

„Hør, Vorherre! Jeg mærker, at Væggen er fugtig og skimlet. Læg du dig derfor yderst, dér vil du ligge bedst. Husk paa, at du er gammel og skrøbelig; du taaler ikke længer meget, og vi har vandret en lang Vej i Dag.“

„Som dig tykkes, min kære Peder“, sagde Vorherre godmodigt.

Sct. Peder trykkede sig godt ned i Salmen, trak med et lunt Smil Dækkenet op over Næsen og sov sødeligt ind.

Saa trygt sov de begge ogsaa denne Gang, at Bonden om Morgenens Kom ind i Loen, uden at de vækkedes derved.

„Saa skulde da syv Satan“ — bandte han og løftede igen sin ene Fod til et eftertrykkeligt Spark. Og idet han tænkte: „Sidst var det den yderste, der fik; nu er det derfor bedst, det bliver den inderste i Dag“ — plantede han af al Magt sin blibbeslaaede Træsko i Sct. Peders fødsulde Bag.

Den stærke Skrædder.

En Landsby fik en Gang en ny Skrædder.

Han var baade halt og skrutygget og ikke meget større at se til end et Lispundsbrød. Da han tilmed hed Mons og var fra en By ved Navn Stumperup, fan det ikke undre, at han hurtigt blev en Skive for al Byens Vittighed.

Især var Pigerne slemme imod ham. Og allerværst var den store, smukke Abelone, som alle Byens Karle nappedes om; men uheldigvis var det netop ogsaa hende, den lille Skrædders Sjærte aller heftigst begærede.

Saa fandt han paa en Genistreg.

En Aften var der Juledans paa Kroen. Der blev drukket tæt og sprunget højt, og ud paa

Natten begyndte nogle øre Karle, der sad bænfede i Skænkestuen, at prale af deres Styrke.

„Jeg kan bære en Plov paa Nakkens fra Kirketaarn til Kirketaarn!“ raabte en og huggede Kruset i Bordet.

„Svad er det at skryde med!“ sagde en anden haanligt. „Jeg kan tage en Otting Øl paa min flade Næve og drikke den ud af Spunsen! Gør mig det efter, hvem der kan!“

„Aa, Sanden! — Jeg kan bære en topmaalt Tønde Rug under den ene Arm!“ skreg en tredje og slog Næven mod Laaret, saa det klaskede.

„Jamen jeg kan tage to,“ lød det i det samme stilsfærdigt fra den lille Skrædder, der sad for sig selv henne i en Kro, hvor ingen havde lagt Mærke til ham.

Nu blev der Storlatter!

„Svad er det, du siger?“ raabte de muntert fra alle Kanter . . . „Vil du bære to Tønder Rug, bitte Skrædder?“

Ja, det vilde han, svarede han ganske rolig.

Karlene saa' paa hinanden. De vidste aabenbart ikke rigtig, hvad de skulde tænke om denne fremmede Syr. Var han kanske drukken?

Da raabte én:

„Det Ord skal du staa ved, Skrædder!
Vi rydder inde i Salen!“

Det Forslag vandt enstemmig Bifald. Nu skulde der blive Løjer!

I Hast blev Dansesalen gjort ryddelig. Fra Tærskeloen blev to fyldte Tøndesække baaret ind midt paa Gulvet, og under Latter og Sugen samlede alle sig i en stor Rundkreds omkring dem.

Men da den puffelryggede Skrædder ganske Foldblodigt traf sin Srafke af, spændte Buremremmen fastere om Livet, løste sin Halslinning og til sidst stillede sig ind imellem Sækkene — som om han ikke et Øjeblik tvivlede paa sin Styrkes Overlegenhed, blev der efterhaanden stille i Forsamlingen.

Og Skrædderen gav den spændte Forventning god Tid til at udvikle sig. Han fastede sit lange Saar bort fra Panden, svang nogle Gange

Armene hurtigt rundt, som for at gøre Skulderleddene rigtig bøjelige, aandede paa sine Saandflader og trak til sidst Vejret tre Gange langsomt og dybt — alt mens Forsamlingen aandeløs fulgte enhver af hans Bevægelser.

Kunde det være muligt? Skulde han virkelig kunne udføre det?

Endelig trak han op i sine Buxer oven over Knæene og bøjede sig ned imod Sækkene. Med stor Omhu anbragte han en Arm omkring hver af dem, stemmede Sædderne kraftigt mod Gulvet og trykkede Tungespidsen ud imod den ene Kind — som om han med et eneste, overmægtigt Kyf vilde løfte Sækkene fra Jorden.

Der gik i dette Øjeblik som et Gisp igennem Salen.

Nogle af Kvinderne, der stod fremmest i Kredsen, blev blege, og en af dem raabte:

„For Guds Skyld! Hold op!... Han sprænger sig selv!“

Men Sækkene rørte sig da heller ikke af Stedet.

Da lod Skrædderen, som om han blev forbitret, lagde det ene Knæ mod Jorden, bed Tænderne sammen, pressede Blodet til Hovedet og fik Lemmerne til at sitre. Det saa' ud, som om han var fast bestemt paa hellere at ødelægge sig selv end at give tabt.

Der gik en Gysning gennem dem alle.

„Hold op! Hold nu op!“ raabte flere, endog blandt Mændene, — og Kvinderne vendte sig bort.

Og skønt Sækkene bestandig stod lige urokkelige, og skønt Skrædderen til sidst af Udmattelse maatte opgive Forsøget, rejste der sig ingen Saalatter.

Alle saa' de paa ham med Øjne, der var stive af Forbavselse, idet han tav og bleg — ligesom i undertrykt Raseri — brød sig Vej gennem Kredsen og gik bort ud af Kroen.

Den lille Mand havde i dette Øjeblik indgydt dem alle en Respekt, som de aldrig siden glemte. Overalt, hvor Skrædder Mons' Navn efter denne Dag kom paa Tale, hed det bestandig i højeste Beundring:

„Ja, det er en Selvedeskarl! Hvem skulde have troet det! . . . Tænk, han er lige ved at kunne løfte en Tønde Sæd under hver Arm!“

Sans Ky vopede efterhaanden, saa han virkelig til sidst selv begyndte at tro paa sine Kæmpekræfter og overalt at optræde som den fødte Sejrherre. Ja, da han omsider friede til den smukke Abelone, slog hun strax til med Kys- haand og levede siden lykkeligt i stolt Forvisning om, at hun ejede den stærkeste Mand i hele Serredet.

Savfruens Sang.

En stille, lys Sommeraften havde et Selskab af Damer og Herrer efter et livligt Aftensmaaltid i det grønne ladet sig ro ud paa Savet for at se Solen gaa ned.

I over en Time drev de om derude paa Strømmen, mens de henrykt betragtede Savspejlets luende Farvespil, der blev ved at vefle længe efter, at den glødende Kugle var sunket ned i Dybet. Først var Vandet blevet dybt vinrødt, derpaa blommefarvet, ja et Øjeblik endog ganske brunt, som om det var bestrøet med Bark. Derefter skiftede det en Tid med violet, orange, guld-gult og ganske lyst Kobbergrønt, indtil alle Farver

omsider blegnede og Havet laa hen som en mat Glade af fosforlysende Glas.

Det var imidlertid blevet silde, og Samtalen var lidt efter lidt gaaet helt i Staa.

Nogle af Selskabet laa langs Kælingen og stirrede ud over Havfladen, som om de endnu ventede en Fortsættelse af det pragtfulde Skuespil. Denne i Forstavnens sad to unge, sommerklædte Piger med hinanden om Livet og saa' drømmende op paa et krumt Stykke Maane, der ligesom skamfuldt listede sig over Himlen med sit blege Skær, som ganske sygnede hen i Sommernattens Lysdis. Paa en Tofte for sig selv sværmede et Par unge Egtefolk, Kind mod Kind og indsvøbte i samme Shawl, mens de trofast holdt hinanden i Haanden.

Midt i Baaden sad en ældgammel Lods med langt, trevlet Skæg og hvilede Armene paa et Par tunge Arer.

Skønt Strømmen allerede havde ført dem et godt Stykke fra Land, var der ingen, der talte om at vende hjem. Alle var de saa fortabte i

Drømmerier, at de ligesom ikke havde Magt til at rive sig løs.

Alt var efterhaanden blevet stille rundt om. Endog en Flok Strandfugle, der en Tid havde skreget et Sted i deres Nærhed, var til sidst faldne til Ro. Langs Himmelranden laa til alle Sider en rødlig Taage, hvor imellem Havets mørkhvide Glade laa udstrakt som et uhyre Troldspejl, hvori hist og her en blinkende Stjerne spejlede sig.

Pludselig hørtes ude fra Søen en besynderlig Lyd, en mild, melodisk Klang.

Alle løftede Hovedet, og næsten samtidigt udbrød de smilende:

„Hvad er det? . . . Musik!“

I det samme forstummede Klangen. Men hele Selskabet blev ved at sidde med spidsede Øren, som om de ventede paa, at Lyden skulde komme igen.

Det gjorde den ogsaa — stille, flagende, omtrent som et fjærnt Harpeslag.

„Det var da forunderligt,“ sagde en. Og alle saa' de forbavsede paa hinanden.

Thi der var ingen Baad eller overhovedet noget Tegn til menneskeligt Liv at spore vidt omkring, og Kysten havde de altfor fjærn til, at Lyden kunde skrive sig derfra.

„Hvad i Alverden kan dette dog være?“ spurgte flere, den ene efter den anden.

Men Tonerne blev ved at klinge. Det syntes endog undertiden, som om de nærmede sig og pludselig forstærkedes — og da rykkede Damerne uvilkaarligt tættere sammen og tog hinanden i Haanden.

Tilfaldt blev det hele Selskab ganske underligt til Mode ved denne natlige Musik, som man slet ikke kunde forklare sig. En af Herrerne vækkede Lodsen, der var falden i Søvn, og spurgte ham, hvad han mente, det kunde være. Men den gamle, som var døv, og hvem Deltagelsen i det livlige Aftensmaaltid havde gjort utidig, løftede blot et Øjeblik sit søvntunge Hoved og mumlede noget om Sejrer — hvorpaa han atter blidelig sank ned over sine Aarer og sov videre.

„Tys!“ udbrød lidt efter en af Herrerne, en

ung Læge, og rejste sig. „Lad os nu allesammen paa én Gang høre rigtig godt efter, saa finder vi nok ud af, hvad det er.“

Derom blev de enige.

Og da Lyden næste Gang lod sig høre, sad de alle aandeløse i flere Minutter og lyttede.

„Sor Pokker! Der maa jo alligevel være en Baad et eller andet Sted i Nærheden,“ afbrød endelig Lægen den lange Tavshed og steg utaalmodigt op paa en Tofte. Derpaa satte han en Haand for hver Side af Munden, og under Dødsstilhed raabte han nu ud over Vandet:

„Hallsøj! . . . Er der nogen? . . . Hallsøj!“

Intet Svar; intet Tegn. Saa langt Øjet rakte, intet uden denne selvlysende Havflade. Under hele den stille, hvidblaa Himmelhvælving ingen anden Lyd end disse gaadefulde Harpeslag.

Et Kuldegys gennemfør med ét dem alle. Nogle af Damerne begyndte at flynke og tilsidst bestemt at fordre, at man skulde vende hjem.

„Væk Lodsen, og lad os komme hjem!“ lød det fra forskellige Sider; og da den unge Ægte-

mand i det samme vilde rejse sig for endnu en Gang at forvise sig om, at de virkelig befandt sig ene paa Havet, greb hans Hustru ham pludselig frampagtigt i Armen og udbød bleg og skrækslagen:

„Gør det ikke, Anton! Gør det ikke! . . . O Gud, hvad er dog dette!“

Kun den unge Læge bevarede endnu Koldblodigheden og sagde strengt: „Herre Gud! Vi er da ikke Børn! Det er jo klart, at det hele har en ganske naturlig Aarsag. Lad os dog endelig ikke blive forfjamskede. Der er dog vel ingen af os, der for Alvor tror paa Savfruer og saadan noget Spøgeri. Lad os derfor bare være rolige, saa opklares det hele saamænd nok!“

Men uheldigvis vaagnede i det samme den døve Lods. Og da han saa' den Skræk, der stod malet i alle Ansigterne omkring ham, troede han, at der var sket en eller anden Ulykke, og sprang hurtig op fra Toften, idet han udbød:

„Herre Jøsses! Hva' er dette her?“

Dette pludselige Udraab gjorde det af med den sidste Rest af Besindighed hos Damerne — og hos enkelte af Herrerne med.

„Vi vil hjem! . . . Lad os komme hjem!“ lød det med ængstelige Stemmer, og en ung, septenaarig Sør, der hele Tiden havde siddet dødbleg og stirret ud over Vandet, fastede sig øjeblikkelig over en af Reserveraarerne, mens Doktoren forgæves søgte at tale det opstrømte Selskab til Fornuft.

Et Øjeblik efter fløj Baaden mod Kysten under Lodsens og fire Reserveraarers kraftige Tag.

De havde dog ikke roet ret længe, før en Herre, der hele Tiden havde siddet ganske stille for sig selv henne i Bagstovnen af Baaden, pludselig brød ud i en skogrende Latter.

Alle vendte sig forbavsset imod ham. Men han blev ved at le, saa han næppe kunde tale.

„Na Gud!“ sagde han endelig. „Svilke Kujoner I dog er! Her skal I se den hele Hemmelighed!“

Med disse Ord berørte han med Fingeren noget usynligt i Luften foran sig. Det var Stormsnoren paa hans Hat, som han lumskelig havde fæstet med den ene Ende paa et Søm i den bageste Mast, idet han samtidig havde trykket Satten godt fast paa Sovedet og lænet sig tilbage. Den tynde, elastiske Snor var derved bleven stærkt strammet. Og paa denne Streng var det, at Nattevinden havde spillet sine underfulde Melodier.

Efter denne Forklaring steg man tavst og noget slukøret i Land. Kun Doktoren triumferede. Alle de andre mente derimod, at det havde været en meget uheldig Spøg. Man skulde alligevel ikke drive Løjer med „den Slags Ting“.

Og skønt de nu alle vidste, at alt var gaaet ganske naturligt til, bevarede de haardnakket en uhyggelig Fornemmelse af at have været i Kast med hemmelige og overnaturlige Aander. Ja, selv den unge Spøgefugl, der havde været Mester

for Forstrækkelsen, havde længe efter slet ingen Lyst til at begive sig ene ud paa Havet om Natten for at mede, hvad han hidtil havde været hengiven til.

De Vises Sten.

Der levede en Gang en Ungersvend; han havde hørt Tale om de Vises Sten, der stillede alle Savn og lægede alle Saar og dulmede alle Smerter; — og da han havde faaet Dun paa Sagen, drog han ud i Verden for at opsøge den.

San søgte ved Kærlighedens Kilde, hvor Byens smukke Piger hver Aften kom for at hente Vand i store Lerkruffer. San drog i Sæk og Afke op til Troens Bjærg, og han steg ned i Vidsommens dybeste Schakter . . . men intet Sted fandt han Husværelse for sine Savn eller Lægedom for sine Saar.

Da hørte han om en Mand, der levede ene ude i Ørkenen sammen med en Ulvinde. Det var

en fordreven Konge, som havde hersket over alt Land fra Morgenrødens Hav til Aftensolens Sletter; som havde boet i et Slot med fem hundrede Guldtinder og haft Jordens skønneste Datter til Ægte. Nu levede han som en Tigger i en ussel Jordhytte, forraadt af sit Folk, forladt af sin Hustru, forhaanet og forstødt af sine egne Sønner, der havde udstuffet hans Vjæ og drevet ham ud i Elendigheden for at bemægtige sig hans Trone.

Da Ungerhvenden hørte dette, vandrede han ud i Ørkenen for at opsøge denne Mand.

Han traf ham siddende paa en Sten foran sin Jordhule i Færd med at lege med fem Ulveunger, der laa paa Ryggen og sprællede i Sandet omkring ham. Hans Haar og Skæg var hvidt som en Oldings, hans Kæmpestikkelse var bøjet, og han havde næppe Pjalter til at dække sin Nøgenhed med.

Da han hørte den Fremmede nærme sig paa Sandet, løftede han sit mægtige Hoved — og over det solbrunede Ansigt med de dybe, tomme Øjenhuler gled et lyst, ligesom forklaret Smil.

Den unge Vandringsmand undredes saare, og han sagde til ham:

„Er det dig, der har været Konge og har hersket over alt Land fra Morgenrødens Hav til Aften solens Sletter?“

„Ja, det er mig.“

„Og er det dig, der har levet i et Slot med fem hundrede Guldtinder og haft Jordens skønneste Datter til Ægte?“

„Ja, det er mig.“

„Og er det dig, der blev forraadt af dit Folk, forladt af din Hustru, forhaanet og forstødt af dine egne Sønner, som stak dine Øjne ud og drev dig herud i Klendigheden?“

„Ja vist!“

„Og endda smiler du!“

„Ja, — hvorfor skulde jeg ikke smile?“

Der faldt som et Lyn over den unge Vandrer. Og han udbød:

„Da har du ogsaa fundet de Vises Sten, der stiller alle Savn og læger alle Saar og dulmer alle Smerter . . . Sig mig det! Har du ikke?“

Oldingen studsede.

„De Vises Sten?“ sagde han. „Nu, ja — du har Ret. Det har jeg ogsaa, min Ven!“

„Men hvor er den da?“

„Serinde!“ svarede den Gamle og pegede paa sit Bryst.

„Hvad mener du? . . . Hvad er da de Vises Sten, der stiller alle Savn og læger alle Saar og dulmer alle Smerter?“

Da rejste sig den stolte Konge, og han smilede og sagde:

„Det er den dybe, tavse Menneskeforagt!“

Præsten og Herremanden.

Jørgen Bugge hed en Herremand, der ejede Guds Gaver af Gods og Guld og Folk og Sæ og havde baade Bure og Kældere fulde af alt, hvad godt var. Men han var en forhærdet Krop, der levede ret et Syndens Liv med Drif og Svælgen og allehaande Uterlighed, saa der hver Nat stod et Skrig af Borgen til alle Guds Børns Forargelse.

Til sidst blev det Præsten, Sr. Jens, for broget. En Morgen kom Jørgen Bugge dragende til Gudstjeneste lige opstanden fra Drifkelaget og med et Sølge af Svirebrødre, Hunde, løst Kvindfolk, Spillemand og sammenløbet Paf, der skreg og hujede, saa man næppe kunde høre Kirke-

Flokkerne. Nogle af dem mægtede end ikke at støtte paa Benene, men maatte bæres ned af Hesteryggen, og fra alle Mundene flød Lød og uterlige Ord. Jørgen Bugge selv sad med et fedt Fruentimmer paa Sadelknappen, og da han naaede Kirkeporten, skreg han med en Stemme, der var hæs af Drik og Nattesvir:

„Luf op i Satans Navn! Vi er hundrede tørstige Sjæle, der vil smage paa Kirkemosten!“

Men i Vaabenhuset mødte Præsten dem og forbød dem Afgang til Herrens Hus.

„Tvi jer, I Spottere!“ raabte han. „Pak jer bort, I Øgler — og besmit ikke dette Sted med jeres forpestede Aande!“

Jørgen Bugge bed sig i Skæget. Paa Kirkens Grund vovede han ikke at tage til Genmæle, og han drog bort med sit Sølge.

Men paa Hjemvejen svor han en dyr Lød paa, at han skulde hævne sig paa den gode Hr. Jens og ved Lejlighed give ham en ærlig Tak for sidst.

*

*

*

En Nat nogen Tid efter, da Jørgen Bugge atter havde et af sine store Svirelag, sendte han et Sprængbud til Præstegaarden med Melding om, at han var bleven syg og laa paa sit yderste, hvorfor han vilde bede Hr. Jens glemme alt ondt og komme op paa Slottet for at give ham det hellige Maaltid.

Derefter lod han en stor So hente op fra Stalden, og i Forening med sine Drikkebrødre fik han Soens Ben bundet sammen og Dyret slæbt ind i Sovegemakket. Her blev det puttet ned i den billedskaarne Simmelseng og bastet med et Reb. En Nathue blev trukket ned over Øjnene paa det, og sluttelig blev det tildækket med en Silkedyne, saa at kun Kvasten af Nathuen og den yderste Spids af Trynen stak frem.

Derpaa blev alle Lysene i Stuen slukkede undtagen ét, der fik Lov til at brænde ved Sengens Sovegærde; paa Gulvet blev der strøet frydrede Lægeurter, og store Brændeknuder blev fastede ind paa Ilden i Kaminen.

Endelig anbragte Drikkebrødrene sig rundt

om Sengen med foldede Hænder og modfaldne Miner, mens Jørgen Bugge skjulte sig inde i Gildesalen, hvis Dør blev lukket efter ham.

De var netop blevne færdige med disse Forberedelser, da der hørtes tunge Trin ude paa Gangen, og Hr. Jens traadte ind.

Han var en høj, sværlemmet Skikkelse med langt, glatkæmmet Haar og sort Sagestip. Med stolte Skridt gik han hen til Sengen og foldede sine Hænder.

„Naa, ligger du nu endelig der paa Smertenslejet, Jørgen Bugge!“ begyndte han med sin dybtflingende Bas. „Har Vorherre nu endelig hjemført dig og drevet dit syndige Kød ud af Djævelens Klør? Har du endelig set, hvad Vej dit liderlige Levet førte dig, og at Selvedes evige Svovlluer var din Sjæl beredt, om du ikke omvendte dig?“

„Øf!“ lød det nede under Dynerne.

„Og har du nu bedt Himmelen om Naade for dine Synder?“ vedblev Præsten. „Græder dit Sjærte Blod af Xuelse? Søler du Samvittig-

hedens nagende Pine? Er der i din Sjæl kun Anger og Anraabelse?"

„Øf! Øf!“ lød det atter nede under Dynerne.

„Nu — da skal og dine svære Synder være dig forladte, og du skal bekomme det evige Liv. Amen!“

Sermed tog Præsten Kirkebrødet. Og idet han sagde: „Æder dette; thi dette er Jesu sande Legeme“ — rakte han Brødet hen til Soen, der smaskede det i sig med stort Velbehag.

„Og dette er Jesu sande Blod!“

Men da Præsten nu ogsaa vilde hælde Kalpens Indhold ned gennem Trynen, begyndte Dyret at pruste og snøfte saa kraftigt, at Dynen gled til Side og hele det røde Svinehovede kom til Syne.

Nu kunde Tilskuerne ikke længer holde Latteren tilbage. I det samme sloges ogsaa Dørene op til den færtestraalende Gildesal, og Jørgen Bugge viste sig paa Tærskelen med skrævende Ben og Singrene udspilede paa sin tøndetykke Mave, der hoppede under hans hoverende Skogren.

„Naa, min gode Sr. Jens!“ udbød han, da han endelig igen fik Vejr i Lungerne. „Der anammede I, for Herren, en fed Sjæl! Død og Sakramente! Aldrig havde jeg dog tænkt, at min store So skulde bekomme den evige Salighed! Ha, ha, ha! . . . Men kan I nu virkelig ogsaa staa mig inde for, Sr. Jens, at min So kommer i Simmerig?“

Præsten var bleven ligbleg og bed sig i Læben af hellig Harm. Men pludseligt fattede han sig — og der gled et stolt Smil over hans Ansigt.

„Dersom du vil vide det, Jørgen Bugge, saa tænker jeg, at det kan gaa Vorherre, som det nu er gaaet mig. Jeg mente, det var dig, jeg hørte og saa', og saa var det en So. Kan derfor du selv komme i Simmerig, saa kan dette Svin vel ogsaa, mener jeg.“

„Hvad! Din Sund!“ brølte Jørgen Bugge og styrkede frem mod Præsten.

Men henne i Krogen stod hans Gæster og fniste. De fandt, at denne Præst var ikke skaarret saa ilde for Tungebaandet. Og da den vrede

Serremand vilde trække Sværdet, lagde de sig imellem og stiftede Fred. —

Men fra denne Dag var der ikke oftere Gæstebud paa Slottet. Ja, der fortælles endog, at Præstens Ord fik Jørgen Bugge til at gaa i sig selv, saa han siden levede som et retskaffent Menneske.

Grete Gaasepige.

Man var begyndt at gøre sig de besynderligste Tanker om den Vinter, der slet ikke vilde indfinde sig. Skønt man allerede var langt inde i December, hævede der sig hver Morgen fra Mosen en tæt, hvid Damp, som Time efter Time væltede tættere ind over Landsbyen, indtil den regelmæssigt hen imod Middag opløste sig i en ganske fin Regn, der fik alle Straatagene og alle Husmandskonerne til at græde.

Svad i Herrens Navn skulde det blive til med Slagtingen?

Inde i Skurene laa Gaas og Gris og formelig gispede af Sedme. Men hvem turde vel vove at slagte i sligt et Grødevejr?

Solk figgede ud i Øst og Vest, piffede paa Barometeret og studerede deres Almanak, — men det blev Dag efter Dag saa uforanderlig det samme, at nogle tilsidst for Alvor begyndte at tro paa, at der var gaaet et eller andet i Baglaas deroppe i det store Himmel-Maskineri.

Da var det, at gamle Solk, der sad og gav Agt paa deres „Værk“ og „Slyvejægt“, endelig mente at føle den „trække“. Og da tilsidst ogsaa Ole Dragon begyndte at jamre sig over Smerter i det Ben, der for fem og tyve Aar siden var bleven højtidelig begravetovre omkring Dybbølskanterne, var man ikke længer i Tvivl — nu vilde Vinteren komme.

Og nu begyndte der alle Vegne en Sliben Knive og Skuren Spækkebrædder og Skrubben Saltetønder, saa det var mageløst. Susmødrene smøgede Ermerne op over de runde Arme, Pigerne løb omkring med opfiltrede Skørter, de gamle Koner, der skulde hjælpe til med Sjerplukningen, bandt Sovederne ind i store Tørflæder, og ud fra alle Bryggersdøre stod en Damp af Foghedt Vand.

Fra Morgen til Aften lød der over hele Byen en Svineskrigen og Kalvebrølen, saa man næsten ikke kunde høre Ørenlyd. Det var et forfærdeligt Myrderi. Sele Byen lugtede af Galde, og Strømme af Blod flød ud gennem alle Portrummene, hvor de døde Kroppe blev hængt op med opsprættede Maver for at faa Livvarmen af sig.

*

*

*

Den lille Grete, der længe havde siddet besynderlig stille og mumlet over sin Bog, rejste sig med ét ganske bleg fra sin Skammel og listede ud i Stalden.

Ser, bag en lav Bræddeklædning, som hun netop kunde figge over, naar hun traadte op paa Vedtruget, laa fem store, fede, rolige Gæs og blinkede mæt med Øjnene.

Sun stod længe og saa' paa dem, mens hendes Øjne fyldtes af Taarer.

Lige siden Foraaret, da de som smaa „grønne“ Gæslinger løb muntert ud og ind under deres Moders Bug, havde hun bestandig været over

dem og passet paa dem. Og siden hendes lille Søster Frederikke i Forsommeren døde, havde de været hendes eneste og bedste Veninder. Sver Aften i Sommerens Løb havde hun drevet dem hjem fra Vænget, hvor Moderen stod tøjret. Sendes første Vandring om Morgenens havde været ud i Stalden for at spørge dem om, hvordan de havde sovet; og om Natten drømte hun, at de alle laa omkring hende i Sengen og varmede sig. Senere, da de vovede til, havde hun døjet ondt og godt med dem ude i Stubbene; og saa fortrolige var de efterhaanden blevne, og saa vante til hinandens Selskab, at naar hun i de stride Efteraarsbyger sad sammenkrøben under sin gamle Soldaterkappe, flokkedes de straf omkring hende og puttede sig helt ind under hendes Skørter.

De fire af dem vare smaa og graa med mørke Stænk, som bestandig blev mørkere under Opvæksten. Men den femte var stor og sølvhvid som en Svane; og paa denne fastede Grete da ogsaa mere og mere hele sin Kærlighed.

De var ganske som to trofaste Veninder, der

ikke kunde være hinanden foruden. Den fulgte hende overalt, hvor hun gik og stod. Hun kunde flappe den hen ad Ryggen; og naar hun satte sig paa Sug foran den, lagde den strap sit Hoved og sin lange Hals hen ad hendes Skød og saa' op paa hende med sine smaa sorte Knappenaalsøjne.

De fire andre havde hun heller ingen Navne til; men denne kaldte hun Frederikke.

Og paa denne var det ogsaa, hun nu ufra-
vigelig stirrede ned med taarefyldte Øjne, mens hun stod dér ved den lave Bræddeklædning for at tage den sidste Afsked med sine Venner.

„Farvel, Frederikke!“ hvisttede hun.

Men „Frederikke“ rørte sig ikke længere, naar hun kaldte. Den figgede blot dovent op paa hende med en mæt og søvrig Blinken.

Pludselig fo'r Grete sammen. Hun havde hørt Moderen hvæsse den store Slagtekniv uden for paa Stenflisen. Hurtigt sprang hun ned fra Truget og styrtede med Graaden i Halsen ud af Stalden.

Sun sneg sig ind til sin mørke Krog i Stuen, satte sig paa Skammelen og tog sin A-B-C, som hun gav sig til at stirre i uden at læse. Og mens ude i Gaarden det ene fortvivlede „Gæk—Gæk—Gæk“ skraalte op og døde hen efter det andet, blev hun bestandig blegere og dukkede sig dybere over sin Bog.

Sørst om Aftenen rejste hun sig op og gled stille hen til Moderen, der sad ved Kaffelovnen og kæmmede Dunene af sit Haar. Og efter at hun en Stund havde staaet og pillet ved hendes Sorklæde, spurgte hun hvissende og uden at se op, hvad der blev af Gæsfene, naar de var døde.

Ja, Prangeren købte dem da og førte dem ind til Byen, sagde Moderen.

Men hvad de da gjorde ved dem derinde?

„Jh, Tøs dog! De fine Folk spiser dem jo til Juleaften.“

„Spiser?“ gentog Grete og saa' forfærdet op.
„Spiser de Frederikke?“

„Hvad er det, du siger! . . . Jeg tror, ved Gud, Tøsen er gaaet fra Snøvsen!“ udbrød Mo-

deren, mens Grete fortunlet traf sig hen i sin Krog, hvor hun atter lod, som om hun læste ivrigt.

*

*

*

Og nu kunde Julen rinde op. Maden var færdig. I toppede Læs var den ført ind til Byerne, for at enhver kunde have en dampende „Frederikke“ paa sit Julenadverbord.

. Men da Juleklokkerne begyndte at kime, og Julelysene at tændes, sad der ude paa Landet en lille sammenkrøben Pige i en mørk Krog, med Armene viklede ind i sit Forflæde, og stirrede ud for sig med store, grublende Øjne.

Digterliv.

Der stod en ung Digter i den store Forlæggers Venteværelse. Hans Haar var langt, hans Kind var bleg; i hans mørke Øjne luede Flammer af Begejstringens hellige Ild.

Han holdt under Armen en Pakke sirligt beskrevne Blade.

Det var Digte, fødte af hans Længsel, hans Demod, hans bange Haab — natteblege Drømmebørn, som han nu vilde sende ud i Verdens Lys og Tummel.

Han bankede frygtsomt paa Døren og traadte ind i den store Forlæggers Privatkontor, ind i Digtekunstens Allerhelligste, hvorigennem Vejen gik til Parnasset og Udødeligheden.

I det høje, med Bøger og Digterbuster stilfuldt udstyrede Rum sad Forlæggeren ved et Skrivebord saa stort som et Kirkealter. Han var en lille Mand med langt, mørkt Skæg, Guldlorgnet og spejlblank Tøse. Med en alvorfuld Haandbevægelse hilste han paa den blege Xngling og bad ham tage Plads, hvorpaa han strax gav sig til at gennemblade hans Digte.

Imens sad den unge Mand med bankende Hjerte paa Kanten af en Stol. Og det var for hans Øjne, som om alle Digterbusterne rundt om begyndte at smile medlidende.

„De har Talent, min Herre!“ udbrød endelig Forlæggeren. „Sligt ser jeg strax med et halvt Øje! . . . Men tillad mig, hvad er det dog for nogle underlig gammeldags Ting, De her har skrevet. Alene denne Titel, min Herre! „Alfeblomster“. Hvad vil det sige? Og saadanne latterlige Emner! „Til Maanen“, „Nattesuk“, „Sendes Loffer“ . . . Ved De hvad, saadan noget er dog altfor gammelt! Den Slags Drømmerier er Publikum sandelig bleven fed af for længe siden

. . De er ikke fulgt med Tiden, min Herre! De har ikke set, at Digtetekunsten har brudt sig nye Baner, at den har taget de store Samsfunds-spørgsmaal op til Drøftelse, at den skaansellost afdækker Tidens Brøst og uden Sky skildrer Menneskelivet med dets Kamp og Strid og Sorg og Savn i hele dets knugende Elendighed Har De ikke læst mit Forlags sidste fortræffelige Roman „Skarnkisten“? O, den burde De sandelig studere! Kan De skrive mig et saadant Værk, min Herre, skal det være mig en Fornøjelse at forlægge det; jeg tør da indestaa Dem for, at De skal blive berømt.“

*

*

*

Den unge Digter gik hjem til sit Kvistkammer og fastede strax sine Vers paa Ilden. Den store Forlæggeres Ord var faldne som Bløder i hans Sjæl. Hvor havde han dog haft sine Tanker henne? Hvorledes var det dog gaaet til, at han havde kunnet være saa døv for Tidens Røst?

Han satte sig strax til at arbejde. Nat og Dag blev han siddende ved sin Pult; og mens Sungenen

huserede i hans Tarme, og Kulden blaandede hans Singre, skiftede han for Papiret al sin egen Kummer, skildrede sit eget Livs bitre Nød, dets Kamp, dets Savn og bristede Forhaabninger.

Og Ar gik efter Ar. Thi fuldbaaret skulde Værket udgaa fra hans Hænder. Hele sin Sjæl vilde han aande ind i disse Blade, der skulde give hans Navn Udødeligheden.

Da Værket endelig var færdigt, sendte han det til den store Forlægger, og Ugedagen efter stod han atter i det Allerhelligste.

Her var der imidlertid foregaaet en Forandring. Rundt om stod dybe Lænestole og vellystig bløde Divaner, halvt tildækkede med brogede Panterkind. Paa Væggene hang Guitarer og Tamburiner, og paa Skrivebordet var der anbragt en stor Alabast-Gruppe, forestillende tre nøgne Bakkantinder med Drueklaser i de opløstede Hænder.

Forlæggeren selv var bleven rund og fed. I Stedet for det alvorfulde Profetskæg havde han anlagt sig en fix Moustache, og paa Silkeopslaget

af hans lille Sløjsjakke var der fæstet en duftende
Rose.

„Ja, min Herre!“ udbrød han strap. „Jeg har nu læst Deres Bog; jeg maa gentage, hvad jeg sagde Dem sidst, at De er et Talent, maaske et Geni. Men hvorfor følger De dog slet ikke med Tiden, Kære? Hvad er det dog for nogle mørke og uhyggelige Skildringer, De her har givet mig? Alene denne affkrækkende Titel! „I Armodts Arme“. Det er dog virkelig altfor gammelt! Saadan noget vil Folk slet ikke have mere. Herregud! Hvorfor skal ogsaa al Ting være saa trist og grumt? Se Dem dog om, Menneſke! Saalænge Verden endnu har Sol og Druer og skønne Kvinder — hvorfor skal vi da gøre den til et eneste aadselsstinkende Hospital? . . . Det undrer mig virkelig, min Herre, at De, der dog saa aabenbart sidder inde med et rigt og frodigt Talent . . . at De ikke har givet Agt paa Publikums tydeligt udtalte Trang til atter at høre Livets Lyst og Glæde besunget . . . Gaa hjem, Kære Ven, og skriv et rigtigt sprudlende og

farverigt Digt, og jeg tør love Dem, at De vil ikke komme til at fortryde det!" —

Salvt i Blinde tumlede Digteren ned ad Trap-
perne og ud paa Gaden. Stormen jog om Hus-
hjørnerne, og Regnen piskede ham i Ansigtet, idet
han med lange Skridt sneg sig ind igennem
Byen.

Da han naaede Kanalen, standsede han et
Øjeblik betænksomt. Derpaa lod han sit tunge
Manuskript glide ned i de mørke Vand.

Saa skyndte han sig bort og gik hjem til sit
kolde og ensomme Tagkammer for at forkynde
Livsglædens Evangelium.

*

*

*

Og atter begyndte de lange Dages og Nætters
Seber; . . . men mens han sad dér i sit fattige
Lampestær, var det for hans funklende Øje, som
om Kammerets nøgne Mure løftede sig paa Sten-
søjler, og over hans Hoved hvælvede sig Buer af
Marmor og broget Mosaik. Gennem Vinduet
skuede han ud over solbestannede Lande med Bjærge

og blaa Søer, i hvis Døer himmelskønne Kvinder badede sig. Han mærkede Duften af Blomster, af Frugter og fine Olier, og Luften omkring ham genlød af underdejlign Musik.

Og Aarene gik; men han mærkede det ikke. Og hans Haar graaned; men han saa' det ikke. Han havde næppe det skimlede Brød, og Klæderne hang i Pjalter om hans ynkelige Legeme, men han følte sig som en Konge, der ejede den evige Ungdom og herskede over Alverdens Skatte.

. . . Saa stod han endelig atter hos den store Forlægger.

Ogsaa denne var i Mellemtiden bleven gammel, og i Kontoret var der faldet tommetykt Støv over Bøger og Buste. De bløde Divaner og de spraglede Panterfkind var borte, og i Stedet for de tre Bakkantinder stod der paa det alterstore Skrivebord en Kristusfigur med udbredte Arme.

„Min Herre!“ læspede Forlæggeren; han nærmede sig i lange sorte Klæder, med hvidt Slips, Sovedet paa Hæld og Hænderne foldede foran

Bryftet. „De har behaget at tilsende mig et Værk, der rent ud har forfærdet mig. Jeg begriber ikke, hvorledes De for Alvor har kunnet tro, at jeg vilde kunne forlægge det. Alene denne Titel, min Herre! „Elfkovsfantasier“. Sligt vil Publikum slet ikke længer have. Familjefædrene forbyder os paa det bestemteste at tilsende dem den Art Poesi. Jeg nægter stadig ikke, min kære Herre, at De har Talent, berydeligt Talent. Sligt ser jeg med et halvt Øje! Men De har — tillad mig — aldrig forstaaet at følge med Tiden. Det tilsendte Værk tør jeg altsaa desværre slet ikke befatte mig med Skulde De derimod have nogle Salmer, en Prædikensamling, eller skulde jeg kunne formaa Dem til at skrive en liden Postille, skal det være mig særdeles kært atter at forhandle med Dem. Nu kan De jo tænke over mit Forslag. Jeg tør indestaa Dem for, at De ikke vil komme til at fortryde det, isald De skulde gøre mig den Glæde at tage det i Betragtning. — Farvel i Jesu Navn! Vorherre være med Dem!“

Den gamle Digter stod fortunlet. Han syntes igen at se alle de støvede Digterbuster smile medynksfuldt ned til ham.

Saa vandrede han hjem til sit tomme Tagkammer og hængte sig.

Præstesækken.

Der var en Gang en Bonde, som var saa fattig, at han tilsidst ikke kunde betale sin Tiende. Præsten paa Stedet var en haard Hals, der hellere traf Skjorten af sine Sognebørn, end han eftergav dem en eneste Søsling af deres Skyld; og da han et Par Gange forgæves havde sendt sin Karl til Bonden med en Sæk for at erholde sit Tilgodehavende, førte han en Dag selv derhen og fastede Sækken foran Hyttens Dør, idet han raabte:

„I Morgen kommer jeg igen. Har din Hund saa ikke min Pose fyldt, skal Fogden jage dig ud af Huset, før Sol gaar ned!“

Bonden tiggede, og Kællingen jamrede og

alle Kollingerne skreg. Men lige meget hjalp det. Præsten smurte paa sine Hæste og rullede afsted.

Saa stod der ikke andet tilbage for Bonden end at gaa til Sanden og bede ham om Hjælp i sin Nød.

Sanden havde sit Kontor i en Smøge inde i Købstaden. Der hang intet Skilt over Døren; men det gjordes ikke heller behov; Folk kendte godt nok Vejen; og der var ikke mange i Eggen, som ikke havde sneget sig ind ad den Dør, naar det kneb.

I den forreste Stue stod Sandens gamle Kontorist, Belzebub, med den store Hovedbog. Men i Stuen bagved sad Sanden selv i en Lænestol og gav Avdiens.

Da den skælvende Bonde havde forklaret ham Anledningen til sit Besøg, sagde Sanden:

„Ja, den Sag skal jeg nok hjælpe dig med. . . Du kender vel Betingelserne?“

Bonden begyndte at flø sig i Haaret og gnide sig paa Knæene. Han vidste jo, at det galdt hans Sjæl, og derfor var det, han saa mindelig

vilde spørge, om det alligevel ikke „kunde gøres lidt billigere?“

„Billigere! Si!“ fniste Sanden. „Hvad havde du da tænkt at byde mig?“

Ja, Bonden syntes jo da, at det var alt for haardt at skulle give Afkald paa hele sin Sjæl for Tid og Evighed, alene fordi han var kommen i en øjeblikkelig Forlegenhed. Han havde da tænkt at bede ham, om han ikke vilde lade sig nøje med en Prioritet i ham.

„Ja, jeg tænkte det nok!“ skreg Sanden. „Alltid kommer I Bønder med jeres Prioriteter. Men I skal ikke narre mig mere med dem, go'e Folk! I gaar saa bare og æder og drikker og er glade, saa længe I er unge. Og naar I saa bliver gamle, begynder I at blive hellige og gaa i Kirke og snyder mig for Kapitalen. Nej, nej, den hopper vi ikke paa, go'e Mand!“

Men Bonden blev ved at tigge og bede. Han vidste jo da, at Sanden før havde hjulpet Folk med en Prioritet. Hvorfor vilde han da ikke ogsaa hjælpe ham?

„Du snakker, som du har Forstand til,“ svarede Sanden. „Kan du ikke begribe, at der er Forskel paa Kong Salomon og Jørgen Sattemager? Naar jeg maaste nu og da hjælpe en fin og fornem Mand paa billigere Betingelser, saa er det, fordi han er mig et saa godt Eksempel for sine Medmennesker. Selv om han tilsidst skulde blive hellig og fare til Himmels, saa har han gjort mig Gavn nok, mens hans levede. Naar Folk ser Etatsraad Hansen svingle „løftet“ hjem fra et Middagselskab, tænker mange, at det vist alligevel ikke kan være saa slemt at tage sig lidt over Tørsten, siden en saadan Mand kan gøre det. Men naar Folk ser dig ligge drukken i en Kende sten, siger de straf: Uf, hvor det er væmmeligt at være et saadant Svin! Se, det er Sagen!“

Der hjalp da ingen fære Mo'er. Bonden maatte underskrive en lang Kontrakt, i Sølge hvilken han uigenkaldelig solgte sin Sjæl til Selvedes evige Pine, imod at Sanden forstrakte ham med en Posesfuld Penge, som om Natten Blokken tolv Slet skulde overbringes ham gennem hans Skorsten.

Den stakkels Mand græd gudsjammerligt, da han blev trukket ind til den gamle Kontorist for at faa sit Navn indført i den store Sovedbog.

*

*

*

Paa Slaget tolv listede Bonden af sin Seng og gik med Præstens Pose, der netop laa for Haanden, ud til Gruen under Skorstenen, saadan som Aftalen var.

Strax efter hørte han Sanden hviske deroppe fra:

„Er du der, min Søn?“

„Ja,“ svarede han.

„Hold saa Sækken frem.“

Dette gjorde han, og i det samme faldt en Skovfuld Guld- og Sølvpenge klingrende ned i den.

„Er Sækken fuld?“ spurgte Røsten deroppe.

Bonden figgede i Posen, men der var endnu langt tilbage.

„Nej!“ raabte han.

Saa kom igen en Skovfuld drattende ned, og Sanden spurgte paa ny:

„Er det nu nok?“

Bonden figgede i Posen.

„Aa, nej — der er langt igen,“ raabte han atter.

For tredje Gang faldt en Regn af Dukater klingrende ned i Sækken, og Sanden raabte:

„Nu maa den da være fuld, skulde jeg mene.“

Bonden figgede.

„Aa nej, aa nej — der er endnu langt igen.“

„Svad i Selvede er det da for en Sæk, du har?“

„Det er en Præstesæk,“ svarede Bonden trofskyldigt.

Men da Sanden hørte dette, udstødte han en frygtelig Æd. For det vidste han da nok, at i Præstesækken var der ingen Bund. Med et højt Skrig, der hørtes over femten Kirkesogne, fór

han bort fra Skorstenen og lod ikke siden høre fra sig.

Men Bonden var nu løst fra sin Kontrakt og var endda bleven en holden Mand, som fra den Dag levede i Velstand og Glæde.

Ungdom.

Der sad en Aften to Unglinge nede i en Kælder og drak Øl.

Naar Unglinge sidder nede i en Kælder og drikker Øl, taler de gjerne ved det første Krus om Poesi og Kærlighed, ved det andet om Livets Tomhed og Smerte, ved det tredje om Døden og Tilintetgørelsen.

De to Ungerfvende sad netop ved det tredje Krus, og de var allerede komne til det Resultat, at Livet ikke var værd at leve. De var blevne enige om, at dersom man i Forvejen anede den Sum af Lidelse, Sorg og Skuffelse, der var én beredt her i Verden, vilde man kun ønske, at man aldrig var bleven født; og det fornøftigste, man

derfor kunde gøre, var saa snart som muligt at gaa hen og hænge sig.

Efter disse Overvejelser drak de ud af deres Krus og steg op paa Gaden.

Under dystert Tavshed fulgtes de gennem en Række mørke og tomme Gyder, hvor blot hist og her en enlig Gaslygte stod og græd i den kolde, tætte Taage, der indhyllede hele Byen. Ved et Sjørne rakte de hinanden Haanden og gik hver til sit.

Den ene af dem var en Køn, blond Student, der aldrig forhen havde grublet over Tilværelsens Gaader. Endnu for faa Timer siden spadserede han let og livsglad omkring i Byen med en Sang paa Læben og med sit unge Hjærte svulmende af et sødt Kærlighedshaab.

Nu vandrede han hjem til sit Kammer med et Hjærte, der var tungt af Sorgmodighed, og med et Hoved, der værkede af triste Tanker. Han gik i Seng for at komme til at sove; men han kunde ikke finde Ro for den Angst, der havde sneget sig ind over ham — Angsten for de Lidelser,

de Sorger og Skuffelser, som Fremtiden vilde bringe over hans Hoved.

Tilfaldt sprang han op; han kunde ikke udholde denne Tilværelse længer. Han fandt hen til sin Skrivebordskuffe, hvor der laa en Revolver, som han i Sommerferien havde brugt til at skyde Katter med ude paa Landet. Hastigt fik han den ladt og spændte Hanen.

„Farvel, du uselige Verden!“ raabte han og stak Mundingen ind i Øret.

I det samme kom han til at tænke paa, at han havde hørt Tale om en Spaaqvind, der boede nede ved Floden, og som for et Guldstykke lod Folk skue ud i deres egen Fremtid.

Skulde han dog ikke først gaa derhen, tænkte han. Det kunde dog være ganske interessant at erfare, hvad det var for en Sum af Lidelser, der havde været ham tiltænkt.

Han flødte sig hurtigt paa, stak Revolveren i Baglommen, slog Frakkekraven op om Ørene og sneg sig atter ud i de mørke og taagede Gyder.

*

*

*

Han fandt snart Spaakvindens Hus nede ved Gloden. En rød Lygte lyste mat over Døren, og i Afstand saa' han flere formummede Skikkelser snige sig ud derfra og forsvinde i Mørket.

Ved Indgangen blev han standset af en Mandsling med sort Maske, der spurgte ham, hvad han vilde. Men da Studenten stak ham sit Guldur i Saanden, nikkede han, hvorpaa han førte ham ned ad en dyb Trappe og gennem en Række mørke Gange, indtil de naaede en hvælvet Grotte, som et Brændebaal oplyste. Her sad Sæpen i en Armstol med en rød Kat ved sin Skammel og en Ugle paa Skulderen.

Idet hun saa' ham, rejste hun sig og gik hen imod ham, satte ham et Par Brillor for Øinene, signede og maalte hans Pande, Bryst og Lænder, og begyndte derpaa at danse rundt om ham med uterlige Sagter, mens Katten paa Skammelen og Uglen paa hendes Skulder gav sig til at synge med Menneskestemmer. Tilslidst strøede hun et Pulver paa Brændebaalet og raabte:

„Akkalaba! Akkalaba!

I det samme fyldtes Grotten af en hvid Damp; alt skjultes for Studentens Øjne, og han hørte en dyb, underjordisk Brusen som af Søvet i Jævndøgnstorm.

„Hvad vil du se?“ raabte Sæpen.

Studenten betænkte sig. Saa svarede han skælvende:

„Min Alderdom.“

Strax skiltes den hvide Taage for hans Øjne, og han saa' foran sig en fattig og nøgen Stue, hvor en Olding laa henstrakt i en Seng mellem Pjalter og stinkende Klude. Sele den gamles Krop var bedækket med Bylder og Saar, og mens han krampagtig vred sig paa sit Leje og borede Neglene ind i sit Bryst, udstødte han vilde Smertenshyl, der gav Genlyd i den tomme Stue.

Ved Sodenden af Sengen sad en midaldrende Kone med et surmulende Ansigt og strikkede.

„Naa, naa — skrig dog ikke saadan op,“ vrissede hun og skiftede en Pind. „Hvad kan det nytte, I ligger saadan og skraaler? Husk paa, hvad Doktoren sagde, at I skulde øve jer i Taal-

modighed; for det blev dog ikke bedre med jer i dette Liv. Man maa stride sin Strid ... der er ikke noget at gøre ved den Ting."

Mere hørte Studenten ikke. Den hvide Taage samlede sig igen for hans Øjne, og den dybe, underjordiske Bruslen lod sig atter høre.

"Hvad vil du se?" spurgte Søren paa ny.

Han betænkte sig et Øjeblik. Saa svarede han, bleg og sitrende:

"Min Manddom."

Atter rullede Taagerne bort, og han saa' foran sig et pragtfuldt Kontor med Tæpper, Pengeskab og tunge Portierer. Op og ned ad Gulvet skred en lille, fuglerund Herre med hvid Vest, Guldkæde og grøn Sløjelskalot.

Senne ved Døren stod i en ydmyg Stilling en tarvelig flædt Mand, i hvis magre og forgræmmede Ansigt Studenten med Gysen genkendte sine egne Træk.

"Min Tid tillader mig ikke at tale mere med Dem," sagde den lille, fuglerunde Mand og slog ud med Haanden. "Kan De ikke betale Deres

Leje til i Eftermiddag Klokken ser, bliver De smidt paa Gaden — den Ting staar fast!”

„Af, Serre, Serre —“ bad det henne fra Døren.
 „Det har været saa haard en Vinter for mig; min Kone er død, og jeg har selv ligget i fire Maa-
 neder paa Hospitalet —.“

„Ja, Snak har vi nok af —.“

„Vær dog barmhjærtig, Serre!“

„Passiar! — De flytter Klokken ser!“

„Men hvor skal vi flytte hen? Susk paa, jeg har baade en Søn og en Datter...“

„Det skulde De saamænd nødig minde mig om. For Deres Datter er en Tøjte, der render paa Gaden efter Mandfolk om Aftenen... det véd De meget godt selv. Og Deres Søn er en Døgenigt, der gaar rundt og slaar Solf Plader og som vil ende i Tugthuset, saa vist som jeg staar her. Tror De, jeg vil beholde en saadan Familje her i Susket?“

Manden ved Døren sænkede skamfuld Hovedet og tav.

„Det nytter derfor ikke, alt hvad De tigger,“

vedblev Værten. „Jeg véd jo meget godt, at De selv er et særdeles skikkeligt og stræbsomt Menneske; men skikkelige og stræbsomme Mennesker kan man ikke leve af, naar de ikke betaler Lejen. . . Derfor hjælper der ingen Kære Mo'er. De er ude af mit Hus inden Klokkeren ser; ellers henter jeg Politiet. Forstaar De?“

Taagen sænkede sig atter over Rummet, og Billedet forsvandt. Men Studenten var bleven saa rystet ved Synet af sit eget Fremtidsbillede og den Klendighed, der var ham beredt, at han allerede havde trukket Revolveren frem af Lommen for straf paa Stedet at frydse sin Skæbnes Planer og slette sit Navn af de levendes Tal.

Da raabte Højen igen:

„Hvad vil du se?“

„Jeg har nok,“ stammede han og spændte hastigt Sænen.

„Tre Spørgsmaal tør du gøre. Du har endnu ét tilbage. Hvad vil du se?“ vedblev hun.

„Nu vel. Lad mig da se min Ungdom!“ raabte han. Men i det samme lagde han Sin-

geren paa Aftærkeren for at være parat til at trykke løs.

Da løftedes for tredje Gang Taagen, og han saa' ud over en yndig Have, der duftede sødt af Blomster. Det var Aften. I en Sæk slog Nattergalen sin elskovsbløde Trille, og gennem det tætte Bladegang dryssede Maanen sit Sølv over Græsset.

Paa en Bænk under en løvrig Bøgekrone sad et elskende Par, Haand i Haand og Kind mod Kind.

Der gik en Sitrer gennem Studenten. Han genkendte sin egen blonde Nakke under den hvide Hue. Men hvem var den unge, rødmende Pige med det blaasorte Haar? . . . Nu løftede hun Hovedet . . . og hun rakte ham sine blussende Læber. . .

„Ingeborg!“ raabte han med ét, kastede Revolveren langt fra sig og styrtede bort, — ud til Livet.

— — —
I det samme vaagnede han i sin Seng.

Sorbandelsen.

Der ligger i en yndig Egn mellem Skov og Sø en øde, bestandig ubeboet Villa, halvt et Slot, bygget af smukke røde Sten, med et lille Taarn, sirlige smaa Karnapper og en lukket Glasveranda, der om Efteraaret ganske skjules af en blodrød vild Vin.

Sor henved en Menneſtealder ſiden blev denne Villa opført af et formuende Egtepar, der ønskede her at indrette ſig et lille jordisk Eden, hvor de kunde henleve deres Dage borte fra den urolige Verdens Larm og nyde deres Velſtand og Lykke i Fred og uforstyrret Harmoni.

Paa Pladsen havde der forhen ſtaaet en

besteden Sytte, fra hvis Tid de gamle Træer i Parken skrev sig; og Jordsmonnet havde været fuldt af store Sten, der skulde brydes, og Tuer, der skulde jævnes — saa det kostede baade lang Tid og mange Penge, inden Slot og Have blev bragt til den attraaede Suldkommenhed.

Men da alt endelig stod færdigt efter den lagte Plan, var det ogsaa et Mønsterværk, et virkeligt lille jordisk Paradis, i hvilket ikke let nogen Mislyd af Verdens Tummel eller nogen Mindelse om Livets Jammer og Elendighed skulde kunne trænge forstyrrende ind.

Naar man stod ude paa Terrassen foran Verandaen og saa' ned over det cirkelrunde Springvands-Bassin midt i Haven, hvori alle Herlighederne spejlede sig; eller naar man sad nede paa Familiens Andlingsplads, det japanesiske Lysthus mellem de duftende Rosenbede; eller naar man vandrede mellem de kunstfærdig flippede Ligusterhække, hvorover hist og her en Stenvase eller en snehvid Marmorstatue hævede sig — overalt luffede det tætte Bladehang for enhver Udsigt, og den

omgivende Verdens Tilstedeværelse anedes kun gennem Glanmet af Landsbyens Hunde og den fjærne Rumlen af Vogne paa Landevejen.

I dette Eden levede Egteparret ganske alene sammen med et Par ældre Tjenestefolk, der efterhaanden havde uddannet deres Livsvaner i nøje Overensstemmelse med deres Herstabs.

Børn havde de aldrig haft og heller aldrig ønsket sig. De vidste, at den, Gud giver Børn, giver han ogsaa Sorger, Uro og mangehaande Engstelser; og det havde netop været Formaalet for enhver af deres Handlinger saa vidt muligt at sikre sig imod enhver jordisk Bekymring.

Derimod havde de en lille fed Sund, der om Natten sov paa en rød Sløjls pude inde i sit eget Soveskabinet, — og en hundredaarig, grøn Papegøje, der sagde „Papa“ og „Mama“, saasnart Herstabet viste sig.

I flere Aar levede Egteparret virkelig her i usforstyrret Glæde. Begge var de smaa, trivelige Skikkelser med denne ejendommelige Søskende-Lighed, der kan udvikle sig hos Egttemager efter

et langt og trofast Samliv. Ja saa fuldkommen var deres Lykke, at de bogstavelig kun havde et eneste lille Ønske tilbage, det nemlig, at det en Gang maatte blive dem forundt at følges ogsaa til Ævighedens Porte og tilsammen at træde det lille Skridt fra deres eget Eden ind i Himmelens store og evige Paradishave.

Saa var det en Sommermorgen, at Susets Herre traadte ud paa Verandaen i Silkeslobrok, med den guldbaldyrede Kalot og de perlestukne Sløjlesko, der udgjorde hans sædvanlige Morgentouillette.

San lod med Henrykkelse Øjet glide ud over Haven for at inddrikke det fine Morgenlys, der sigtedes ned gennem en let, gylden Dis, hvori alle Omgivelserne endnu ligesom blundede. San indaandede med Velbehag den friske, fugtige Luft, der var svanger med sød Blomsterduft, og han smilte ved Lyden af Lærkerne, der hørttes inde over Skoven.

I det samme kom Havekarlen ganske bleg og

forpustet løbende, standsede nedent for Trappen, rakte Hænderne i Vejret og udbrød:

„Herre! Herre! Hvad skal jeg sige . . . hvad skal jeg dog sige! Her er sket en forfærdelig Ulykke!“

„Ulykke! . . . Ulykke her!“ raabte Herren og stirrede gennem Brillerne ned paa sin skrækflagne Tjener. „Hvad vil det sige? Hvordan er det muligt! . . . Forklar dig!“

„Na, jeg kan ikke, Herre! . . . Mine Ben bævrer under mig . . . Na, jeg forvinder aldrig det skrækkelige Syn!“

„Men saa fortæl . . . fortæl dog!“ skreg den lille Mand og stampede utaalmodigt med sin fod.

„Jo, se . . . Herren kan jo nok huske ham, den Vagabonder, der var her i Gaar udenfor Gitterporten og saa' saa udkreperet ud?“

„Ja vist, ja vist! Du bragte ham vel den Skærv, jeg gav dig til ham. Hvad er der saa i Vejen?“

„Na, Herre — han er her igen i Dag.“

„I Dag! Hvad vil han da? Hvor er han?“

„Han er inde i Haven, Herre!“

„I Haven? Men er han gal! Har man kende Mage til Skrækhed . . . Kald øjeblikkelig paa Jens og Peter og faa ham bort. Jeg vil ikke se ham . . . hører du? Hvordan er han dog kommet derind?“

„Ja, men — han er død, Herre!“

„Død?“ gentog den lille Mand og stirrede med et skrækslagent paa sin Tjener. „Ser?“

„Ja, og det er meget værre, Herre — for han har i Nat hængt sig dernede ved det ioppenesiste Lysthus!“

I det samme lød et hjerteskærende Skrig bag ved dem. Det var Susets Frue, der var kommen frem i Døren, og nu bevidstløs sank om med den lille fede Hund i sine Arme.

Der blev en forfærdelig Bestyrtelse. Mens Egtemanden knælede ned hos sin afmægtige Husfru og raabte om Hjælp; mens Papegøjen gentog hans Fortvivlelsens Skrig, og mens Hunden løb hylende omkring i de genlydende Sale, samledes Susets Tyende og Solf fra Landsbyen nede omkring den stakkels Stymper, der hang dér som et Sugle-

skræmsel under Træets Grene med svulne, blaa Kinder og en lang, sort Tunge ud af Munden.

Det var en midaldrende Syr med kønne, endnu i Døden talende Træk, men saa mager og afpillet, at der ikke var Sugls Søde paa hele hans Krop. I hans gennemvaade Pjalter, i hans mørke Skæg og paa Lenderne af hans frampagtigt krummede Singre hang klare Dugperler og skinnede i Solen som dryppende Guld.

Naturligvis blev han hurtig skaaret ned og bragt bort, og det gamle Egtepar fik ham aldrig at se.

Men alligevel var det, som om han blev ved at hænge der. Endnu længe efter turde Egteparret slet ikke nærme sig Haven; ja selv efter at de havde faaet deres Andlingslysthus fjærnet og det Træ fældet, hvori Gærningen var fuldbyrdet, blev den ulykkelige Billede ved at dingle dernede i det tomme Rum og brede Rædsel og Gru omkring sig. Den skønne Idyl var uophjælpelig tilintetgjort. Det var, som om Trærnes Blade fra den Dag kun hvistfede om Verdens Jammer og Livets Klendig-

hed; som om selv Blomsterne udaandede Liglugt. Naar den gyldne Vejrfløj i de mørke Nætter begyndte at skrigе over Taget, lød det i de gamles Øren, som om den sang: Suk, Nød, Sult, Død. Naar Stormene kastede sig ind over Huset, raabte de til Manden: I dit Ansigts Sved skal du æde dit Brød; og til Husstruen: Med Smerte skal du føde dine Børn

Tilslidst kunde de ikke udholde det længer. En Dag brød de pludselig op og rejste bort for aldrig mere at gense Stedet.

Og det fortælles, at de drog ud i Verden for at gøre godt.

Svend Morgendug.

En meget tidlig Sommermorgen førte to unge Mennesker ud fra et landligt Gæstgiversted.

Det var deres Agt at opsøge en Skov nogle Mil derfra, hvor der de Dage afholdtes et saakaldet Kildemarked paa gammeldags Vis med opslaaede Telte, Boder, Lirekasser, Dans, Drik og al Slags Lystighed.

Solen var endnu ikke staaet op; og skønt det var i Slutningen af Juni Maaned, var Luften kold som paa en Vinterdag.

En tæt, sølvhvid, bølgende Engdamp indhyllede hele Egnen. Det var ofte kun med Nød og næppe, at de to reisende kunde se Vejen, ad hvilken de førte frem; og hen ad Grøstestraaning-

erne og paa alle nordligt affaldende Strænter laa Rimen og tindrede over Græsset.

De kom igennem et Par smaa, hyggelige Landsbyer, hvor alt endnu sov trygt. De smaa, nydelige, stærkt farvede Huse med deres smaa, duftende Haver, deres Humleranker og blomstrende Potteplanter — alt saa' ud, som om det stod og drømte en Paradisdrøm. Kun Sænerne var vaagne og galede med en halvkvalt Lyd inde fra deres Afstikker; og man kunde netop lige høre Lærkerne, der højt, højt oppe over Taagen jublende bebudede, at Solen var i Anmarsch.

Lidt efter meldte denne sig ogsaa selv derude i Øst som en uhyre Ildebrand, der bestandig greb videre om sig. Vognen havde netop forladt Dalen og var kommen op paa Toppen af en høj Bakke, da det første Stykke Kant af dens bloddryppende Skive dukkede op over Taagehavet.

Kundt omkring, milevidt omkring, bølgede alt i rosarødt og sølvvidt ligesom en virkelig oprørt, fraadestummende Sø, over hvilken blot enkelte højtliggende Punkter — et Par Skove, et Par

Landsbyer og nogle Kirker — dukkede frem som smaa, solbeskinneede Øer.

Men trods Solens Stigen og Taagernes gradevise Sensmelten blev det ved at være bitterlig koldt.

De rejsende svøbte sig ind i deres Kapper, men den fugtige Kulde stak igennem det tynde Sommertøj ligesom med Isnaale. Ogsaa et Par smaa bidste Tingester nede paa den enes Ryg — en Erhvervelse fra Gæstgiverstedet — begyndte paa en høist energisk Maade at tilkendegive, at de frøs.

Imidlertid havde de forladt Hovedlandevejen og var drejet ind mellem nogle nøgne Lyngbakker. Vognen begyndte at skumple paa den knortede Vej; og mens de to unge Mennesker gav sig til at tale om Nowaje Semlja, hvor der skulde kunne være saa koldt, at endog Ilden frøs i Kaffelovnen for Folk, og siden om Sahara, hvor Sandet var saa gloende, at det kunde stege Sedtet af en Neger, naaede de atter en hyggelig Landsby, hvis hvidkalkede Skorstenspiber Solen netop havde naaet at forgylde.

Omtrent midt i Byen, foran en lille Søkerhandel, standsede pludselig Ruskten — en lille, halvgammel Bondemand — og spurgte paa skælsagtig Maade, idet han kneb det ene Øje lidt til og trak den tilsvarende Mundvig lidt op, om de rejsende muligvis ikke trængte til en lille Opvarmer.

De kunde ikke fragaa, at Varme, i hvad Form den kunde bydes, i Øjeblikket ikke vilde være uvelkommen; og Syren bankede da med den tykke Ende af sit Pissekæft paa en lillebitte, grønlig Rude, bag hvis tykke Glas man skimtede en Kop med Sukkerstænger, en Kardus Gyldenblad og en Kulle Skraatobak.

En Stund efter aabnedes Døren ved Siden af, og en lille, graahaaret Mandsling med et mut, rød næset Ansigt og med Skødskind over et Par uldne Underbufer dukkede frem i Aabningen, lettede lidt paa sin strikkede Hue, mumlede Godmorgen med søvnrusten Stemme og vendte derpaa straf, saasnart han havde forstaaet de rejsendes Ønske, tilbage til Stuen, hvor han derefter i henimod et Kvarter hørtes at smaabrumme med sig selv,

rumstere med nogle Flasker, træde en Kat paa Salen og snuble over et Par Træsko.

Imidlertid kom ogsaa andre af Byens Folk paa Benene og betragtede de rejsende fra Døre og Gadeporte med maabende Munde. Sundene kom farende ud og omringede Vognen, mens Piger i bart Særkeliv figgede frem bag Kammersvinduerne for at se, hvad der var paa færde.

Et Par af de sidste, der havde aabnet deres Vindue, gav sig endog til at grine ganske højt, da det ene af de to unge Mennesker — en uforbederlig Galgenfugl — begyndte at kysse paa Singeren ad dem, lægge Haanden smægtende paa Hjærtet og udføre alskens lignende Ceremonier, som det nu en Gang var ham en Umulighed at afholde sig fra overfor Individet af det smukke Køn.

Til al Lykke vendte den gamle Krofa'er i det samme tilbage. Han kom sioffende paa sine Tøfler med en Flaske fuld af en mørkebrun Vædske forsigtig i sin Savn, og med tre smaa, tommetykke Glas mellem sine rystende Sænder.

Idet han ét efter ét holdt Glassene op mod Lyset, fyldte han dem langsomt og draabevis lige til Randen; hvorpaa han af Vestelommen under Skødskindet fremdrog tre smaa Stykker Kandis-sukker, som han først omhyggelig rensede for gamle Skraatobaksblade, inden han rakte dem op i Vognen.

De rejsende indtog foldblodigt Mixturen; og strax efter rullede de videre under de glade Pige-børns fornyede Skogren.

*

*

*

Dette Optrin — med Pigerne — havde øjensynligt virket stærkt oplivende paa den unge Spøgefugl.

Han rettede sig op i den knirkende Agestol, lo og smilede over hele sit friske, kønne, rødmussede Ansigt med den hvide Tandrække, svang sin Stof i Luften og nikkede overgivent ind til alle de Vinduer, de kom forbi, — som om han allerede i Tankerne nød de Triumfer, han om Aftenen skulde

fejre blandt de glade, buttede Landsbypiger derude under Skovens grønne Kroner.

Tilslidst begyndte han endog at synge. Med en af lykkelig Forventning tremulerende Røst sendte han en Række Toner ud i den klare Juni-luft; og Solf paa Vejene og Køerne paa Markerne stirrede forstenede efter den bortrullende Vogn, mens han tilslidst med sine Lungers fulde Kraft blev ved at udslynge Ordene:

„Og saa vil jeg hvile
ved Blomsternes Bryst!“

Men ogsaa Landskabet var virkelig begyndt at smile rundt omkring — skønt gennem Dug og Taarer. Solen var kommen til Højtols paa den ganske skyfri Himmel og, bagede snart ret antageligt ned over de grønne, friske Marker, hvor Blomsterne pludseligt ligesom mylrede op af Jorden mellem det dugbesprængte Græs. Koblomme, vild Kløver, Sundetand, Marens Sengehalm, Smørblomst, Sandens Mælkebøtte og Engflokke slog deres smaa gule, hvide, blaa og røde

Saner ud for Solen mellem flimrende Traade af syvfarvet Edderkoppespind.

Pludseligt — bedst som de førte forbi et lille, enligt liggende Hus, der laa lige ved Vejen, med Gavlen ud mod denne og med en nydelig lille Have foran Indgangsdøren, rejste den lystige Ugersvend sig op i Vognen, greb hastig Ruskten i Skulderen, saa' sig ligesom forstrækket omkring og udbrød:

„Soldt, Mand! — Soldt! Vi er paa Vildspor! Vi er ført forkert! Dette kan umuligt være rigtigt! . . . Det er bedst, jeg løber ind i det Hus dér og forhører mig om Vejen. Vi er absolut paa galt Spor!“

Ruskten, der var gammelfendt paa Æggen, vendte sig forbavsset om mod den unge Mand, som om han var til Sinds at spørge ham, om han var rigtig i Sovedet.

Men Syren var allerede hoppet af Vognen og forsvandt i det samme smilende ind i Sytten.

„Hva' . . . hva' var det, han sa'e . . . ?“

spurgte Manden forstyrret og saa' om paa hans mere sindige Rejsesælle.

Men denne, der kun var altfor vel kendt med sin Vens faade Luner, og som tilfældigt havde faaet opsnappet et Glimt af et blondt Pigebarn bag Vinduet inde i Sytten, rystede blot medlidende paa sit ærverdige Hoved, og med et resigneret Suf gav han sig til at stoppe sin Pipe for rolig at afvente, hvad der vilde ske. Derpaa begyndte han at snakke fornøftigt med Kusten om Høst-udsigterne, Politiken og de daarlige Tider, alt mens han tankfuldt betragtede den nydelige lille Have foran Huset, de smaa runde, af Potte-skaar indrammede Bede, de smalle, slyngede Gange, de blomstrende Buske og de allerede fyldige Humle-ranter, der groede op over Taget, saa de næsten skjulte Vinduerne, og som sammen med Levkøjer, Kefeda og de vilde Ebleroser paa Gærdet udspredte en bedøvende Duft.

Men der gik fem Minutter, og der gik ti Minutter . . . og han begyndte for Alvor at blive urolig for sin Ven.

Han skulde dog vel ikke give sig til at gøre Dumheder? tænkte han med ét og beredte sig til at stige ned af Vognen, da Døren i det samme aabnedes.

Vennen kom ud med Satten i Haanden, fulgt af den unge, blonde Pige, der — idet hun et Øjeblik standsede paa Stenslisen — holdt Døren aaben bag sig, mens hun lyttede til en svag Kvindestemme, der blev ved at tale til hende inde fra Stuen, men hvis Ord man fra Vognen ikke kunde opfatte.

„Taf! . . . Taf! . . . ja vel!“ raabte den unge Mand tilbage. Han syntes at være utaalmodig og trykkede sin Hat fast ned paa Hovedet.

Men Stemmen derinde blev ved at tale.

„Jo, Mo'er . . . ja, jeg véd det jo nok,“ sagde nu ogsaa den unge Pige, mens hun stirrede mod Jorden. Hun var lidt rød i Kinderne og saa' lidt forvirret ud. „Det skal jeg nok . . . ja . . . ja vel . . . jo . . .“

Da Stemmen endelig tav, gik hun hen til Gavlen af Huset, lige ved Vejen. Og uden at se

paa nogen af de rejsende gav hun sig her til nøjagtigt at forklare, hvad Vej de skulde følge, idet hun pegede ud over Markerne til en Skov noget borte, over hvis lysgrønne Kroner der vajede et Slag, som betegnede Festpladsen.

Den unge Galgenfugl havde imidlertid nærmet sig hende. Han lod, som om han uhyre opmærksomt lyttede til hendes Forklaring, mens han i Virkeligheden blot slugte hendes Skikkelse med sine smukke, spillende Øjne.

Sun var nu virkelig ogsaa nydelig, som hun stod dér, — næppe atten Aar, med den ene, blottede, solbrændte Arm hævet til Skygge over Øjnene, den anden fremstrakt mod den grønne Humlevæg saaledes, at hun viste det hvide Sted i Alubøjningen, hvor Aarerne blaanede frem. Hun var i hvidt Underliv og falmet, mørkegrønt Skørt. Det lyse, lidt rødlig Haar var glat fæmmet og flettet med et sort Baand. Sødterne var nøgne.

„Sør, sig mig . . . var det ikke Ane, De hed?“ begyndte han saa, da hun var færdig med sin Forklaring. „Det var jo Ane, ikke sandt?“

„Ja,“ svarede hun, bukkede sig ned, tog en Kvist op fra Jorden og saa' til den anden Side.

„Sig mig, Ane . . . De skal naturligvis ogsaa med til Festen i Aften.“

„Jeg?“

„Ja, jeg kan se det paa Dem. Jeg er sikker paa, at De skal med. Skal De ikke?“

„Nej.“

„Ikke? Er det sandt? . . . Det var da underligt. Men det er vist ogsaa bare noget, De vil bilde mig ind. De har jo bare et lille Spring derover. De skal sandelig komme med . . . Holder De maaske ikke af at danse? Gør De ikke?“

„Det gør jeg vel nok.“

„Svad for noget? Ved De det ikke bestemt? Har De da aldrig prøvet det?“

„Det har jeg vel nok.“

„Ja, er det ikke det, jeg siger . . . De gør Nar af mig, Ane. Men det skal De have Lov til, naar De bare vil komme i Aften. Og det vil De sikkert, naar jeg beder Dem saa pænt om det, ikke sandt? De kan vel nok for en Gangs Skyld

faa en anden til at passe Deres Mo'er. Har De ikke en lille Søster eller en Nabokone eller saadan noget. Jeg saa' jo en Duffe ligge derinde paa Bænken . . . Jeg er sikker paa, at De har en lille Søster. Har De ikke?"

Sun skottede et Øjeblik sky hen til ham. Saa saa' hun atter bort og smilte ganske lidt.

„Det kender De vist ikke noget til.“

„Troer De ikke? . . . Ja, det gør nu ogsaa lige meget, naar jeg bare kan faa Dem til at komme. Jeg vil saa gjerne danse med Dem hele Natten? Hører De? Dersom De ikke kommer, saa hænger jeg mig.“

Sun havde med den ene Skulder lænet sig op til Muren og saa' op mod Himlen, mens hun med Singrene sønderbrød den lille Kvist bag paa sin Ryg. Der laa et besynderligt, ligesom fraværende Udtryk over hendes smukke Ansigt. Ved hvert af hans Spørgsmaal smilte hun, og bestandig stærkere; men der var noget i hendes Blik, i hendes Læbers smaa, uvilkaarlige Bevægelser, i Maaden, hvorpaa hun brød den lille Kvist bag

paa sin Ryg, der røbede, at hendes Tanker var andetsteds beskæftigede, at hendes lille Hoved forbavset grundede over, hvad i Alverden det dog kunde være for et taabeligt Menneske, der kom ind til hende lige fra Landevejen og gjorde hende alle disse Spørgsmaal og absolut vilde have hende med til Dans i Skoven.

„Nu?“ gentog han uforbederlig. „Kan jeg saa ikke faa Dem til at love at komme? Vær nu slyk og sig ja. Jeg maa virkelig faa Lov at danse med Dem. . . hører De? Nu gaar jeg ind til Deres Moder og siger hende, at De tager med. . . Ikke sandt? Saa er det afgjort. . . Skal det være det?“

Sun forsøgte atter at smile. Og idet hun flyttede Øinene mod en anden Kant, strejfede de ham undervejs et flygtigt Sekund med det samme Udtryk af himmelfaldende Forbavselse.

Han blev bestandig ivrigere. Det var aabenbart, han havde ondt ved at holde sig fra at blive nærgaaende. Der var kommet noget foruroligende febrilsk over ham, saaledes som han

stod dér og absolut vilde nærme sig hende, hvorfor Vennen paa Vognen tilsidst ogsaa fandt, at det vistnok nu var raadeligst at faa Spøgen standset, især da ogsaa Pigebarnet tydeligt begyndte at blive ængstelig over hans heftige Optræden og at skotte til ham med et sky Blik, hver Gang han gjorde en Bevægelse hen imod hende.

Han gav sig derfor til at rømme sig utaalmodigt og forkyndte tilsidst, at dersom den anden nu ikke kom, vilde de blive nødt til at køre uden ham.

„Nu kommer jeg,“ sagde Vennen.

Men det var, som om det ikke var ham muligt at løsrive sig. Han blev ved at ville overtale hende, forsikrede, at han skulde tale med hendes Moder, at han — om hun ønskede det — skulde lade hende hente med Vogn og bringe hende tilbage, inden det blev mørkt, . . . og altsammen med en Stemme, et Minespil, en Bevægelse, der var ham aldeles fremmed.

Hun rystede tavs paa Hovedet, men smilte ikke længer.

„Nu fører vi,“ raabte Vennen.

Endelig rakte han hende Haanden. Sun saa lidt paa den, gav ham saa hurtigt sin — og gif uden at vende sig tilbage.

„Og Tak, fordi De viste os Vej!“ raabte han efter hende.

Men det var, som om hun ikke hørte det. Sun forsvandt hastigt ind ad Døren og luffede den lydløst efter sig.

„Hvad Pokker havde du gjort ved Pigebarnet?“ spurgte den anden, da Vennen var kommen til Sæde i Agestolen.

„Jeg? Hvad mener du?“ sagde han noget mut.

*

*

*

De kom til Festen, og i Dagens Løb strømmede Skarer af Vogne og Solf sammen fra alle Sider. Der var fuldt op af Telte, Boder, Lirekasser, Dans, Drif, struttende, muntre Piger og al Slags Lystighed; og om Aftenen blev hele Festspladsen oplyst med fulørte Lamper som et Seflot.

Alligevel fandt ingen af dem den Morstab,

de havde ventet. Allerede ved Midnat — længe før de oprindeligt havde bestemt — tog de bort.

Efterhaanden som de atter nærmede sig det lille, ensomme Hus med Humlerankerne, blev den muntre Ungersvend, der forøvrigt i Løbet af Dagen havde været usædvanlig lidet underholdende, mere og mere urolig. Da de førte det forbi, — Maanen stod just over det mellem mørke, tunge Skyer — forholdt han sig ganske stum. Men Vennen ved hans Side syntes at kunne mærke, at der gik lige som smaa Rytninger igennem ham.

Først langt paa den anden Side, da de havde naaet en mørk Granskov, som de skulde igennem, lod han atter høre fra sig.

„Sig mig,“ sagde han, „kender du Eventyret om Svend Morgendug, der rejste sin Lykke forbi uden at kende den?“

„Jeg ved ikke . . . Er der et saadant Eventyr?“

„Nej, — det er der vist ikke. Det er vel bare noget Sludder, jeg har drømt en Gang . . . Na, giv mig en Cigar . . . Og Skal vi saa ikke have en rigtig gemytlig Opsang?“

Paa den Gyldendalske Boghandels Forlag
er udkommet følgende Skrifter af

Henrik Pontoppidan:

Landsbybilleder.

3 Kr., eleg. indb. 4 Kr. 50 Øre.

Spøgelse.

2 Kr. 75 Øre; eleg. indb. 4 Kr.

Ung Elskov.

Idyl.

1 Kr. 75 Øre; eleg. indb. 3 Kr.

Nimoser.

Et Familjeliv.

2 Kr. 50 Ø.; eleg. indb. 3 Kr. 75 Ø.

Fra Sytterne.

Ny Landsbybilleder.

2 Kr.; eleg. indb. 3 Kr. 25 Øre.

Isbjørnen.

Et Portræt.

1 Kr. 75 Øre; eleg. indb. 3 Kr.

S k y e r.

Skildringer fra Provisorernes Dage.

3 Kr. 75 Øre; eleg. indb. 5 Kr. 25 Øre.

Paa Andr. Schous Forlag er udkommet:

Henrik Pontoppidan:

Stækkede Vinger.

Skitser og Fortælling.

3 Kr.; eleg. indb. 4 Kr. 50 Øre.

Sandinge Menighed.

En Fortælling.

2 Kr. 50 Øre; eleg. indb. 3 Kr. 75 Øre.

